

USHTRIA

Viti i 73-të i botimit Nr. 40 (827687)

Botim Qendror i Ministrisë së Mbrojtjes

E premte, 9 Tetor 2020

Presidenti i Republikës së Shqipërisë, Ilir Meta

Dekretohen komandantët e Forcës Tokësore dhe Forcës Detare

Presidenti i Republikës së Shqipërisë, sh.t.z. Ilir Meta, ka dekretuar me Nr. i Dekreti 11573, datë 2 Tetor 2020 emërimin e gjeneral brigade Arben Kingji komandant të Forcës Tokësore dhe me Nr. i Dekreti 11574, datë 2 tetor 2020, gjeneral brigade Ilir Xhebexhia komandant të Forcës Detare. Në dekretet, përkatëse thuhet

se: "Në mbështetje të nenit 93 dhe nenit 169, pika 3, të Kushtetutës, të nenit 9, pika 3, germa "c", e ligjit nr.64/2014,"Për pushtetet dhe autoritetet e drejtimin e të komandimit të Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë", të ndryshuar, me propozim të Ministrit të Mbrojtjes...

» faqe 2

Batalioni i Këmbësorisë

Zhvillohet stërvitja e koduar "Porta e hekurt 20"

» faqe 4

Ministrja e Mbrojtjes Olta Xhaçka-Ministri i Punëve të Brendshme Agim Veliu

Do të përdoren edhe avionë në përballimin e fatkeqësive natyrore

Firmoset marrëveshja ndërmjet Këshillit të Ministrave të Shqipërisë dhe Qeverisë së Kosovës për bashkëpunim e ndihmë të ndërsjellë në raste të fatkeqësive natyrore dhe fatkeqësive të tjera » faqe 3

ANO

Kursi 45-të Bazë i Nënoficerit po ndiqet nga 61 kursantë

Qendra e Arsimimit Profesional të Nënoficerëve (ANO), vijon të zhvillojë me intensitet programin e saj mësimor, nën masa rigorozë sigurie dhe distancimi fizik, të imponuara prej pandemisë COVID-19. Trupa mësimore e QAPN-së (ANO-së) është e angazhuar maksimalisht në realizimin e kurseve...

» faqe 2

Rekord Kombëtar

Ushtarakja Luiza Gega triumfon në Maratonën e Shkupit

Luiza Gega triumfoi në Maratonën e 16-të të Shkupit. Në këtë garë atletja shqiptare ka thyer edhe rekordin kombëtar me më shumë se 23 minuta. Më i miri në garën prej 42 kilometra ishte ukrainasi Serhi Shevçenko, ndërsa në kategorinë e femrave shqiptarja Luiza Gega. 1500 pjesëmarrësit tjerë kryesisht u argëtuan me shpresën se deri në garën e radhës...

» faqe 3

Konflikti në Mesdheun Lindor

NATO vendos Mekanizmin Ushtarak të de-konfliktit midis Greqisë dhe Turqisë

» faqe 8

GJENERALBRIGADE MANUSHAQE SHEHU

Femrat ushtarake përbëjnë rreth 14 % të personelit ushtarak të FA

» faqe 4

VITI AKADEMIK 2021 DERI 2025

Fillon aplikimi: 18 bursa studimi në tre akademi ushtarake në SHBA

» faqe 5

PRESIDENTI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË, ILIR META

Dekretohen komandantët e Forcës Tokësore dhe Forcës Detare

Gjeneral brigade Arben Kingji komandant i Forcës Tokësore dhe gjeneral brigade Ilir Xhebexhia komandant i Forcës Detare

Presidenti i Republikës së Shqipërisë, sh.t.z. Ilir Meta, ka dekretuar me Nr. i Dekreti 11573, datë 2 Tetor 2020 emërimin e gjeneral brigade Arben Kingji komandant të Forcës Tokësore dhe me Nr. i Dekreti 11574, datë 2 tetor 2020, gjeneral brigade Ilir Xhebexhia komandant të Forcës Detare.

Në dekretet, përkatëse thuhet se:

“Në mbështetje të nenit 93 dhe nenit 169, pika 3, të Kushtetutës, të nenit 9, pika 3, germa “c”, e ligjit nr.64/2014, “Për pushtetet dhe autoritetet e drejtimit e të komandimit të Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, me propozim të Ministrit të Mbrojtjes me nr. prot. 4264/1, datë 01.10.2020, Dekretoj, Gjeneral brigade Arben Voke Kingji, me detyrë Komandant i Batalionit të Mbështetjes, në Shtabin e Përgjithshëm të Forcave të Armatosura, emërohet “Komandant” i Forcës Tokësore.

“Në mbështetje të nenit 93 dhe nenit 169, pika 3, të Kushtetutës, të nenit 9, pika 3, germa “c”, e ligjit nr.64/2014, “Për pushtetet dhe autoritetet e drejtimit e të komandimit të Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, me propozim të Ministrit të Mbrojtjes me nr. prot. 4264/1, datë 01.10.2020, Dekretoj, Gjeneral brigade Ilir Hasan Xhebexhia, me detyrë Zëvendëspërfaqësues Ushtarak në NATO, Atashe Ushtarak i RSH në Belgjikë dhe jo-rezident në Francë, në Përfaqësinë Ushtarake Jashtë Vendit, në Ministrinë e Mbrojtjes, emërohet “Komandant” i Forcës Detare”.

***

Ushtarakut Arben Kingji, ju akordua grada madhore Gjeneral brigade nga Presidenti i Republikës, me dekret Nr. 11703, më 11.09.2020. Kolonel Arben Kingji mban aktualisht detyrën e komandantit të Batalionit të Mbështetjes në Shtabin e Përgjithshëm të Forcave të Armatosura. Gjeneral brigade Arben Kingji ka ushtuar edhe detyra të tjera si ajo e atasheut ushtarak të Republikës së Shqipërisë në Rumani. Me herët ai ka qenë edhe komandant i Policisë ushtarake. Ka kryer Kursin e Shtabit të Përgjithshëm në Akademinë e Mbrojtjes në Tiranë. Gjeneral brigade Kingji ka mbajtur detyrën e komandantit të kontingjentit në disa misione në Afganistan e Irak.

Në vitin 2016 ai përfundoi edhe studimet për drejtësi në Winsdom University. Për kontributet e tij në Forcat e Armatosura, gjeneral brigade Arben Kingji është nderuar me disa medalje. Ai mban edhe medaljen e Artë të Shqiponjës, dhënë nga Presidenti i Republikës.

Kolonel Ilir Xhebexhia aktualisht mban detyrën e zëvendëspërfaqësuesit ushtarak në NATO, atashe ushtarak i Republikës së Shqipërisë në Belgjikë dhe jo-rezident në Francë, në Përfaqësinë Ushtarake Jashtë Vendit.

Ai ka përfunduar Kursin e Oficerit të Shtabit të Përgjithshëm në Akademinë e Mbrojtjes. Ndërsa në 2006-2007 ka qenë oficer koordinator, pranë Komandës Qendrore Amerikane Tampa-Florida USA. Ai ka ushtuar edhe detyra si zëvendëskomandant i Qendrës së Radio-Zbulimit, nënkolonel, oficer Shtabi për Inteligjencën, Përfaqësia Ushtarake - Bruksel.

Ai ka marrë pjesë në disa misione ndërkombëtare si: stërvitja “Rescuer”, Maqedoni; oficer koordinator “Rescuer”, Maqedoni; misioni i SFOR-it në Bosnje-Hercegovine; operacioni “Liria Irakut” (C-2 në CJTF-7) në Bagdad.

Në formimin e tij, tashmë gjeneral brigade Ilir Xhebexhia numëron edhe

një sërë kursesh në Turqi, Gjermani, Greqi, Holandë. Gjatë karrierës së tij, gjeneral brigade Xhebexhia është vlerësuar me disa dekorata, përfshirë; “Medalja e NATO-s për Misionin e Paqeruajtjes” 1998, dhënë nga sekretari i Përgjithshëm i NATO. Ai botoi dy libra, “Liria e Irakut” në 2006 dhe “Evropa Juglindore Proceset Integruese” në 2007 dhe bashkëautor në disa botime të tjera.

***

Ushtarakut Ilir Xhebexhia, ju akordua grada madhore gjeneral brigade me dekret të Presidentit të Republikës, Nr. 11704, më 11.09.2020.

Gjeneral brigade Ilir Xhebexhia aktualisht mban detyrën e zëvendëspërfaqësuesit ushtarak në NATO, atashe ushtarak i Republikës së Shqipërisë në Belgjikë dhe jo-rezident në Francë, në Përfaqësinë Ushtarake Jashtë Vendit. Ai ka përfunduar Kursin e Oficerit të Shtabit të Përgjithshëm në Akademinë e Mbrojtjes. Ndërsa në 2006-2007 ka qenë oficer koordinator, pranë Komandës Qendrore Amerikane Tampa-Florida USA. Ai ka ushtuar edhe detyra si zëvendëskomandant i Qendrës së Radio-Zbulimit, nënkolonel, oficer Shtabi për Inteligjencën, Përfaqësia Ushtarake-Bruksel.

Ai ka marrë pjesë në disa misione ndërkombëtare si: stërvitja

“Rescuer”, Maqedoni; oficer koordinator “Rescuer”, Maqedoni; misioni i SFOR-it në Bosnje-Hercegovine; operacioni “Liria Irakut” (C-2 në CJTF-7) në Bagdad.

Në formimin e tij, tashmë gjeneral brigade Ilir Xhebexhia numëron edhe një sërë kursesh në Turqi, Gjermani, Greqi, Holandë. Gjatë karrierës së tij, gjeneral brigade Xhebexhia është vlerësuar me disa dekorata, përfshirë; “Medalja e NATO-s për Misionin e Paqeruajtjes” 1998, dhënë nga sekretari i Përgjithshëm i NATO. Ai botoi dy libra, “Liria e Irakut” në 2006 dhe “Evropa Juglindore Proceset Integruese” në 2007 dhe bashkëautor në disa botime të tjera.

QENDRA E ARSIMIMIT PROFESIONAL TË NËNOFICERËVE (ANO)

Kursi 45-të Bazë i Nënoficerit po ndiqet nga 61 kursantë

Kursantët e Kursit Bazë do të ndjekin programin mësimor për 8 javë me radhë

Qendra e Arsimit Profesional të Nënoficerëve (ANO), vijon të zhvillojë me intensitet programin e saj mësimor, nën masa rigorozë sigurie dhe distancimi fizik, të imponuara prej pandemisë COVID-19. Trupa mësimore e QAPN-së (ANO-së) është e angazhuar maksimalisht në realizimin e kurseve të planëzuara vjetore. Me 10 shtator nisen mësimin kursantët e përzgjedhur për ndjekjen e Kursit 45-të Bazë të Nënoficerit në ANO. Ata po marrin njohuritë bazë të punës së nënoficerit me gradën Tetar.

Kursantët e Kursit Bazë do të ndjekin programin mësimor për 8 javë me radhë. Gjatë këtij harku kohor programi mësimor i kursit do të ketë një ndërthurje të njohurive teorike dhe praktike, ku fokusi do të jetë marrja e njohurive bazë dhe të përgjithshme për përgatitjen e drejtuesve në rol të komandantit të skuadrës në radhët e Forcave të Armatosura, njohuri të cilat kursantët i thellojnë më tutje pikërisht në specialitetin përkatës. Të përzgjedhurit për të ndjekur këtë kurs janë 61 kursantë.

STAFI

DED KOLA
Shef i Sektorit të
Botimeve & Kryeredaktor

Gazetarë:
Mimoza **GOLIKJA**

Gazetarë:
Saimir **ALIJA**

Graphic Designer:
Afërdita **HYSAJ**

ADRESA:
Rruga e Dibrës/
Garnizoni “Skënderbej”

Ministrja e Mbrojtjes Olta Xhaçka-Ministri i Punëve të Brendshme Agim Veliu

Do të përdoren edhe avionë në përballimin e fatkeqësive natyrore

Firmoset marrëveshja ndërmjet Këshillit të Ministrave të Shqipërisë dhe Qeverisë së Kosovës për bashkëpunim e ndihmë të ndërsjellë në raste të fatkeqësive natyrore dhe fatkeqësive të tjera

Në takimin e dy qeverive, të Shqipërisë dhe Kosovës, zhvilluar më 2 tetor 2020, në Tiranë, midis 14 marrëveshjeve, ishte edhe nënshkrimi i Marrëveshjes ndërkombëtare ndërmjet Qeverisë së Republikës së Kosovës dhe Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë për bashkëpunim dhe ndihmë të ndërsjellë në raste të fatkeqësive natyrore dhe fatkeqësive të tjera. Ne praninë e kryeministrave Rama dhe Hoti, marrëveshja u firmos nga Ministrja e Mbrojtjes Olta Xhaçka dhe Ministri i Punëve të Brendshme të Kosovës, Agim Veliu. Marrëveshja në fjalë, do t'i përcaktoj format e bashkëpunimit, procedurat për dhënien e ndihmës, procedurat e kalimit kufitar dhe rregullat për qëndrimin e ekipeve të shpëtimit, kalimin kufitar të pajisjeve dhe artikujve të ndihmës, strehimit dhe ndihma e të zhvendosurve, përdorimin e Avionëve si dhe bashkërendimin dhe menaxhimin e operacioneve të ndihmës ndaj fatkeqësisë, etj.

Ministrja e mbrojtjes Olta Xhaçka tha se "Marrëveshja që firmosim sot mes dy Ministrave të Mbrojtjes për bashkëpunim dhe ndihmë të ndërsjellë në raste të fatkeqësive natyrore dhe fatkeqësive të tjera vjen si produkt i dëshirës sonë të dyanshme dhe i përputhjes së objektivit të dy qeverive, për të forcuar bashkëpunimin për Mbrojtjen Civile, por mbi të gjitha është një marrëveshje, e cila do t' i bëjë qytetarët shqiptarë në të dy anët e kufirit më të sigurt përballë rreziqeve dhe kërcënimeve nga emergjencat, të cilat siç jemi dëshmitarë të gjithë janë kthyer në një sfidë të vërtetë gjatë viteve të fundit.

Unë besoj që bashkëpunimi dhe krijimi i sinergjive mes Shqipërisë e Kosovës është i natyrshëm dhe i dëshiruar në çdo fushë e sektor, por Emergjencat Civile, janë padyshim një fushë ku ky bashkëpunim është më i natyrshëm dhe më i lehtë për t'u realizuar se kudo tjetër. Kjo jo thjesht për shkak të interesit të përbashkët dhe

përfitimeve të dukshme që kemi duke bashkuar forcat, apo të faktit që sfidat me të cilat përballlemi për sa i përket menaxhimit të fatkeqësive natyrore, apo atyre të shkaktuara nga dora e njeriut, janë shumë të ngjashme, por mbi të gjitha sepse është një bashkëpunim që ngrihet mbi një traditë të konsoliduar e fisnike mes shqiptarëve këtej e andej kufirit për të ndihmuar njëri - tjetrin në raste vështirësish e rreziqesh. Tërmeti

i 26 Nëntorit ishte veç shembulli më i fundit i kësaj tradite, kur Kosova ishte e para që nxitoi të na ndihmonte në momentin tonë të tragjedisë duke dërguar ekipe shpëtimit që në orët e para të asaj nate. Unë jam shumë optimiste që ne do të dimë të bashkëpunojmë në mënyrë efikase në përputhje me këtë marrëveshje që skicon kuadrin e përgjithshëm të bashkëpunimit në fushën e përballimit të emergjencave,

duke filluar me planifikimin e masave parandaluese, ofrimin e ndihmës së ndërsjellë në kërkim-shpëtim dhe eliminimin e pasojave, apo në bashkëpunimin për rritjen e kapaciteteve logjistike, njerëzore e institucionale të strukturave të Mbrojtjes Civile.

Më konkretisht, do të bashkëpunojmë ngushtë në dhënien e ndihmës, shkëmbimin e informacionit apo ekspertizës, përgatitjen e programeve

të përbashkëta, kërkimin shkencor, furnizimin e pajisjen e ekipeve në terren, shkëmbimin e përvojave dhe praktikave më të mira, në planifikimin e përbashkët, e kështu me radhë.

Shqipëria ka filluar tashmë një proces realisht ambicioz modernizimi e transformimi të Emergjencave Civile, duke kaluar një ligj të hartuar me mbështetjen e partnerëve. Kemi hedhur hapa të mëdha drejt modernizimit jo vetëm të strukturave, përmes ngritjes së Agjencisë së Mbrojtjes Civile, por edhe të bazës materiale, pajisjeve, mjeteve. Por mbi të gjitha kemi bërë shumë progres në transformimin e qasjes ndaj rreziqeve natyrore duke e kaluar fokusin nga reagimi tek parandalimi.

Situata e shkaktuar nga tërmetet e vitit që shkoi, nga zjarret e shumta që kemi përjetuar gjatë këtij viti, e padyshim edhe nga pandemia na ka detyruar t'i përshpejtojmë planet e afatet, duke ia dalë që në vetëm një vit të arrijmë një nivel gatishmërie e operativiteti, që në planet fillestare do të kishte kërkuar së paku 4 apo 5 vjet, por sigurisht kemi shumë rrugë për të bërë akoma derisa struktura për të cilën po punojmë të jetë e standardeve që kërkohen për t'u anëtarësuar në Mekanizmin e BE për Mbrojtjen Civile".

REKORD KOMBËTAR

Ushtarakja Luiza Gega triumfon në Maratonën e Shkupit

Luiza Gega triumfoi në Maratonën e 16-të e Shkupit. Në këtë garë atletja shqiptare ka thyer edhe rekordin kombëtar me më shumë se 23 minuta. Më i miri në garën prej 42 kilometra ishte ukrainasi Serhi Shevçenko, ndërsa në kategorinë e femrave shqiptarja Luiza Gega. 1500 pjesëmarrësit tjerë kryesisht u argëtuan me shpresën se deri në garën e radhës kriza korona do të kalojë.

Maratona e Shkupit u mbajt në 4 tetor nën një protokoll të veçantë për mbrojtje nga COVID-19 dhe nën moton "Vrapimi do t'ju ndryshojë".

Sportistët e të gjitha moshave morën pjesë në çdonjërin prej katër garave në maratonën e 16-të në Shkup "Vizer", prej të cilave më të vështira janë ato prej 21 dhe 42 kilometra.

Atletja Luiza Gega tha për se maratona edhe pse nuk është lloji i garës së saj, ishte një test shumë i mirë për të matur gjendjen e saj

fizike në kushtet e mungesës së aktiviteteve për shkak të pandemisë.

Ajo ndau shqetësimin se pamundësisë për t'u stërvitur në stadiumin e Elbasanit, që është një stadium me pistë vrapimi, pasi siç

tha prej dy muajsh është marrë vendimi që të mos lejohet. "Nuk jam penguar në asnjë vend të botës për t'u stërvitur si një artiste që mundohet ta pranojë vendin e saj denjësisht", tha Luiza Gega.

Specialistët e EOD shëmbin pallatin 12-katësh

Specialistët EOD të Batalionit të Xhenios në Komandën Mbështetëse së bashkëpunim me Inspektoriatin Kombëtar të Mjedisit dhe Territorit (IKMT) bënë të mundur shkatërrimin e pallatit 12-katësh në Lagjen nr. 17 të Bashkisë Durrës, të dëmtuar në nëntorin e vitit të kaluar. Ky është konsideruar një nga operacionet më të vështira deri më tani, pasi u desh një punë voluminoze për hapjen e mbi 3000 furnelave nga ekspertët e Batalionit të Xhenios.

Kjo punë ka filluar që në muajin korrik 2020 dhe u finalizua mbasditen e të shtunës që kaloi. Për realizimin e këtij operacioni u përdor një sasi e konsiderueshme lënde plasëse, tre mjete transporti, një agregat dhe 39 specialistë të Batalionit të Xhenios. Gjatë operacionit nuk pati problem.

BATALIONI I KËMBËSORISË

Zhvillohet stërvitja e koduar "Porta e hekurt 20"

Qëllimi i kësaj stërvitje ishte kompaktësimi i veprimeve të kompanisë së këmbësorisë në mbrojtje

Nga data 28-30 shtator, Batalioni I Këmbësorisë zhvilloj stërvitjen kompaktësuese 72-orëshe të koduar "Porta e hekurt 20". Qëllimi i kësaj stërvitje ishte kompaktësimi i veprimeve të kompanisë së këmbësorisë në mbrojtje.

Stërvitja realizoj me sukses objektivat e saj si: rritja e nivelit të planizimit dhe zhvillimit të stërvitjes, përmirësimi i gatishmërisë së nën reparteve dhe aftësisë drejtuese në re-

alizimin e operacioneve të mbrojtjes. Planizimi dhe realizimi i stërvitjes u krye me skenar real luftimi gjatë gjithë fazave të operacionit mbrojtës.

Përfundimi me sukses i stërvitjes vjen si rezultat i angazhimit nëpërmjet profesionalizmit dhe disiplinës së treguar nga të gjithë efektivat pjesëmarrëse, si dhe nën monitorimin e veçantë të komandantit të batalionit nënkolonel Ali Mali.

ZV/SHEFE E SHTABIT TË PËRGJITHSHËM TË FA, GJENERALBRIGADE MANUSHAQE SHEHU

Femrat ushtarake përbëjnë rreth 14 % të personelit ushtarak të FA

Promovohet libri "Gratë oficere në rrjedhën e historisë" dhe dokumentari "Ato janë të parat"

Në kuadrin e 50 vjetorit të Kursit të Parë të Oficereve shqiptare, Shoqata Kombëtare e Ush-tarakëve në Rezervë të Shqipërisë në Bashkëpunim me Bashkinë e Tiranës në datën 4 tetor 2020, organizoi një aktivitet pranë Muzeut Historik Kombëtar për promovimin e librit "Gratë oficere në rrjedhën e historisë" dhe filmit dokumentar "Ato janë të parat". Në këtë aktivitet mori pjesë edhe zv/shefe e Shtabit të Përgjithshëm të FA, gjeneralebrigade Manushaqe Shehu e cila mbajti fjalën: "Mbi vlerat e librit në dokumentimin e gruas shqiptare në historinë e Forcave të Armatosura".

Gjeneralebrigade Manushaqe Shehu, në këtë promovim, tha se: "Sot femrën ushtarake, ashtu si edhe dje e gjen kudo, në stërvitje në trajnim në auditorët e Akademisë së Forcave të Armatosura dhe të Akademive Ushtarake jashtë vendit. Atë e gjen ushtarake profesioniste në fushat dhe poligonet e stërvitjes, nënofficere dhe oficere gati në gjithë Shqipërinë, kudo ku ka reparte ushtarake. Atë e gjen në misionet paqeruajtëse në Afganistan, në Letoni, në Sudanin e Jugut, në Përfaqësitë Ushtarake në Bruksel, në shtabet e NATO-s, por e gjen edhe si politikane në parlamentin shqiptar. Atë e gjen prefekte, atashe ushtarake, komandante të strukturave të ndryshme, atë e gjen në të gjitha gradat, përfshi edhe ato të larta e madhore, kolonele e gjenerale.

E ku nuk e gjen sot femrën ushtarake shqiptare, si ato që vijojnë karrierën ushtarake ashtu edhe ato që kanë dalë në rezervë dhe janë aktive në jetën shoqërore të vendit. Kudo është dora, mendja dhe fuqia e saj mendore e fizike.

Miratimi dhe zbatimi i "Planit të Veprimit të Barazisë Gjinore", në mbështetje të rezolutës 1325 "Gruaja, Paqja dhe Siguria", miratuar nga Ministri i Mbrojtjes, ka bërë që femra ushtarake aktive sot të përbëjnë rreth 14 % të personelit ushtarak të FA, me synimin për të arritur shifrën prej 15 %. Po ashtu miratimi i para disa muajve të dokumentit "Politikat dhe procedurat e mbrojtjes kundër ngacmimeve dhe ngacmimeve seksuale në punë", tregon kujdesin e vazhdueshëm të Ministrisë të Mbrojtjes, znj. Olta Xhaka, ndaj femrave dhe në veçanti ndaj femrës ushtarake.

Unë jam një kolegia juaj e brezit të viteve 1984-1988. Secila nga ju ka se çfarë të kujtojë nga jeta ushtarake. Secila nga ju ka patur një idhull në jetë. E kush nga ne nuk dëshironte t'i ngjante komandantes Sheqere Mema, një oficere e spikatur e Forcave të Armatosura. E kush prej nesh nuk dëshironte të ishte si oficere Ilirjana Sulkuqi, një drejtuese e aftë, një motër dhe nënë për ne në atë kohë, por mbi të gjitha edhe një krijuese me talent të rrallë. Apo Lida Grazhdanit, e cila aq bukur e ka përshkruar jetën e femrës shqiptare në librin "Pesha dhe bukuria e uniformës",

Liljana Meros e kudo gjendur dhe sot aktiviste e shquar e Shoqatës së Ush-tarakëve në Rezervë.

Por sot me siguri femrat ushtarake aktive kërkohet të jenë si: kolonele Vehbie Kutli, aktualisht në shtabin e KFOR-it në Kosovë, nënkolonele Elsa Prasta në Përfaqësinë Ushtarake në Bruksel, nënkolonele Arta Driza, kampione dhe gjyqtare ndërkombëtare e sportit të shahut, kapiten Viola Hoxha dhe majore Valentina Korbi që sapo përfunduan misionin paqeruajtës prej një viti në Sudanin e Jugut, kapiteneve Elinora Metolli dhe Rudina Pina, që sapo kanë shkuar në mision, e plotë të tjera femra, të cilat kanë sakrifikuar çdo gjë për Forcat e Armatosura.

Sakrificat e femrës ushtarake shkojnë edhe me dhënien e jetës, siç ishte rasti i aktit sublim të "Dëshmores të Atdeut", nëntetares Zarife Hasanaj. E shembuj të tillë patjetër që ka secila nga ju. Por le t'i kthehemi qëllimit për të cilën dy autorët Kujtimi e Zana na kanë mbledhur. Libri "Gratë oficere në rrjedhën e historisë", Volumi i dytë, është një përpjekje e lavdërueshme dhe një kontribut i veçantë i dy autorëve

për të përmbledhur në një botim enciklopedik me vlera për gratë luftëtare dhe komandante në histori, e që shumë prej tyre dhanë jetën në periudha të ndryshme të historisë tonë kombëtare për lirinë, pavarësinë, ndërtimin, zhvillimin e ruajtjen e shtetit të pavarur e modern shqiptar. Ka kaluar mbi gjysmë shekulli në Forcat e Armatosura që vajzat dhe gratë shqiptare kanë nisur studimet në Shkollën e Bashkuar dhe të përpjekjeve shumë vjeçare në ushtri. Këto ishin përfaqësuese të një brezi që ecën në gjurmët e vajzave e grave trimëresha partizane, por edhe më parë që kishin rrëmbyer armët për mbrojtjen e vendit dhe çlirimin e tij. Libri reflekton të gjitha gratë ushtarake që figurojnë si të tilla në të gjithë dokumentacionin e shtetit shqiptar. Ky volum i dytë i librit, është një botim i cili jep një ndihmesë dhe kontribut të madh në njohjen me jetën dhe veprimtarinë e gruas ushtarake në histori. Shpresoj se ky libër do të jetë një ndihmë për të gjitha institucionet shtetërore, për Ministrinë e Mbrojtjes, për kërkuesit e historianët, si dhe të gjithë familjarëve që kanë emrin e grave ushtarake që kanë bërë emër të mirë

në histori dhe pasardhësit e tyre do të krenohen për veprën dhe luftën titanike të bëra nga gjyshet e nënat e tyre.

Praktika e ndjekur për hartimin e këtij libri, puna me materiale dokumentare, arkiva, puna kërkimore, pyetësorët, shtypi ushtarak, si dhe libra me temë nga Forcat e Armatosura, na sjellin një bibliografi të një jetë të gjatë të pionierëve të para ushtarake që me guxim hapën rrugë dhe shtigje të reja për gruan shqiptare. Kjo përvojë ishte një dëshmi e emancipimit të saj, e cila me guxim dhe kurajo, me durim dhe këmbëngulje, me vullnet dhe pasion, bëri që ushtria të mësonte prej tyre. Nëpërmjet faqeve të librit dalin personazhe të grave me uniformë në vite që me punën e tyre dinjitoze e integruan atë në ushtrinë shqiptare, duke bërë të përbashkët pjesëmarrjen e tyre në pozicion të barabartë me burrat. Vajzat dhe gratë shqiptare u arsimuan dhe shërbyen në radhët e Forcave të Armatosura me dinjitet. Libri është reflektim i një pune të gjatë e voluminoze të gruas ushtarake gati me shumë se gjysmë shekullor e cila ka qenë bashkudhëtare në historinë e Forcave të Armatosura duke lënë gjurmë të arta në të gjithë treguesit e gatishmërisë luftarake. Libri na jep të dhëna të reja ku bëhet evidentimi dhe njohja e vlerave të ushtarakes shqiptare, për të cilët deri më sot nuk kemi pasur të dhëna të plota.

Pavarësisht se libri është një renditje dhe klasifikim i emrave të grave ushtarake, por pas secilit emër qëndron një histori e madhe, një jetë aktive në shërbim të atdeut. Janë pikërisht këto vlera të mëdha njerëzore, ato që i japin kuptim historisë, ato që përbëjnë ngjarje të mëdha në jetën e një kombi e shteti, ato që evidentojnë rolin e gruas ushtar-

ake në përcaktimin e zhvillimeve të rëndësishme historike të Forcave të Armatosura. Historia e Shqipërisë, është histori lufte për mbijetesë, e përpjekjeve për të ruajtur dhe zhvilluar identitetin kombëtar, e sakrificave të mëdha për liri e mëvetësi, ku grua shqiptare dhe ajo luftëtare dhe ushtarake ka luajtur një rol parësor. Libri është historia e gruas ushtarake e këtij kombi. Pas Luftës së Dytë Botërore gratë ishin pjesë e Forcave të Armatosura në shumë vende, ku u bënë dhe prioritete të politikave dhe strategjive shtetërore për barazi gjinore. Shqipëria si vend anëtarë i Aleancës ka një përqindje të ndjeshme të grave me uniformë. Shqipëria dhe Forcat e Armatosura krenohen me përparimet që ka bërë grua shqiptare, ajo sot është më e sigurt, më e përparuar, më pranë familjes së madhe evropiane, e barabartë me gruan ushtarake të aleancës në NATO. Kjo është pjesë e meritës së tyre. Kjo na detyron që të jemi mirënjohës duke i vlerësuar për punën e tyre, duke ndjerë krenari për sakrificat e bëra në rrugëtimin e tyre nën uniformën ushtarake.

Në vijim të programit sot do të kemi rastin të ndjekim edhe filmin dokumentar "Ato janë të parat", kushtuar 50 vjetorit të Kursit të Parë të Oficereve shqiptare. Me këtë rast dua të falënderoj iniciuesit e këtij filmi, Shoqatën Kombëtare të Ush-tarakëve në Rezervë, në mënyrë të veçantë regjisorin e talentuar me shumë eksperiencë e të palodhur, ish ushtarakun Verdi Taken, i cili edhe pse këtë moshë të thyer po na sfidon me memorien dhe freskinë e mendimeve të tij artistike".

Viti Akademik 2021 deri 2025

Fillon aplikimi: 18 bursa studimi në tre akademi ushtarake në SHBA

Akademia West Point amerikane

Qendra e Personel Rekrutimit ka bërë publik, më 1 tetor 2020, në faqen e Web të Ministrisë së Mbrojtjes, praktikën apo kërkesën për aplikim nga e cila do të përzgjidhen 6 (gjashtë) kandidatë për çdo Akademi Ushtarake (Akademinë e Forcave Ajrore, Akademinë e Forcave Detare dhe Akademinë West Point) në Shtetet e Bashkuara të Amerikës, pra 18 gjithsej, për vitet akademike 2021-2025. Kandidatët e përzgjedhur do të jenë pjesë e seleksionimit të mëtejshëm nga vendi pritës. Afati kohor për dorëzimin e dokumentacionit pranë Qendrës së Personel Rekrutimit është deri në 6 nëntor 2020.

Kriteret e pranimit të kandidatëve:

Të jetë shtetas shqiptar. Të mos jetë i dënuar nga gjykata për vepra penale. Të mos jetë në ndjekje penale. Të mos jetë në proces gjykimi penal nga gjykata. Të mos ketë probleme me deportimin. Të mos jetë përdorues i lëndëve narkotike dhe alkolit, për të cilat do të paraqesin testet e kryera. Të mos jetë person i dyshuar nga organet e zbatimit të ligjit për veprimtari të kundraligjshme apo kriminale. Të jetë në moshë jo më pak se 18 vjeç dhe jo më shumë se 23 vjeç, në ditën e fillimit të vitit akademik (1 qershor 2021). Të ketë gjatësinë trupore jo më pak se 165 cm për meshkujt dhe jo më pak se 160 për femrat. Të jetë shpallur fitues në përfundim të konkurimit. Të plotësojë kushtin e sigurisë. Të jetë vlerësuar i aftë nga ana fiziko-shëndetësore nga Njësia Mjekësore Ushtarake, për të shërbyer në FA. Të ketë kryer arsimin parauniversitar brenda ose jashtë vendit, të njohur dhe ekuivalentuar nga Ministria e Arsimit dhe Sporteve të Republikës së Shqipërisë. Në momentin e aplikimit kandidati duhet të paraqesë dokumentat e përfundimit të arsimit. Kandidatët që janë duke ndjekur studimet e vitit të fundit duhet të paraqesin një vërtetim mbi rezultatet e dy viteve të para dhe në përfundim të studimeve duhet të paraqesin diplomën dhe certifikatën e notave. Të ketë notën mesatare të arsimit parauniversitar, jo më pak se 7 (shtatë). Të mos jetë i martuar. Të mos jetë bartës i virusit HIV, Hepatit B dhe SST (Sëmundje Seksualisht të Transmetueshme), të mos ketë kaluar apo të vuajë ndërkohë nga sëmundje të tjera të zëmërës, veshkave, hepatike, pulmonare, neuropsikiatrike, sistemit lokomotor (sistemit kockor dhe lëvizjes). Të rezultojë kalues në testet fizike, shëndetësore, intelektuale, gjuhësore ose trajnuese, që zhvillohet nga vendi pritës në Shqipëri ose pranë akademive ushtarake jashtë vendit. Të zotërojnë gjuhën angleze në të lexuar, të shkruar e të

Akademi Ushtarake në SHBA janë: Akademia e Forcave Ajrore, Akademia e Forcave Detare dhe Akademia West Point. Afati kohor për dorëzimin e dokumentacionit pranë Qendrës së Personel Rekrutimit është deri në 6 nëntor 2020

Akademia e Forcave Ajrore amerikane

folur dhe të sigurojnë mbi 75 pikë në testimin ALCPT. Ata duhet të jenë regjistruar për zhvillimin e testeve online të TOEFL dhe SAT ose ACT, me datë testimi jo më vonë se data 5 dhjetor 2020. Kandidatët nuk mund të regjistrohen për ndjekjen e studimeve në institucionet arsimore ushtarake jashtë vendit, në rast se: a. Kanë kryer më parë të njëjtin nivel arsimor ushtarak brenda ose jashtë vendit. b. Kanë qenë kontingjent i Forcave të Armatosura për ndjekjen e studimeve ushtarake brenda dhe jashtë vendit dhe nuk i kanë përfunduar studimet. Kandidati që nuk plotëson qoftë edhe një nga kriteret e përmendura më sipër, s'kualifikohet.

Dokumentet për regjistrim:

Kandidatët për regjistrim duhet të paraqesin pranë Zyrës së Pritjes të Qendrës së Personel Rekrutimit, Tiranë do-

kumentacionin e mëposhtëm: Kërkesë me shkrim për ndjekjen e studimeve

ushtarake, ku të specifikohet institucioni arsimor dhe preferenca e degës për të

Akademia e Forcave Detare amerikane

cilën aplikohet. Formular me të dhënat personale sipas formatit të përcaktuar, Aneksi A. Fotokopje e noterizuar e dokumentit zyrtar (diplomës) që vërteton përfundimin e arsimit përkatës së bashku me certifikatën dhe listën e notave. Fotokopje e kartës së identitetit. Fotografi për dokument (4x6), 2 (dy) copë. Fotokopje të pasaportës e vlefshme për jashtë shtetit. Dokumenti i cili vërteton se aplikanti është regjistruar për testimet që zhvillohen online për TOEFL dhe SAT ose ACT. Certifikatë për TOEFL, SAT ose ACT nëse ka. Raport mjekësor i aftë për të kryerjen e studimeve, të lëshuar nga mjeku i familjes i qendrës shëndetësore të vend-

banimit të kandidatit, i shoqëruar edhe me një raport shpjegues, ku deklarohet se kandidati është i shëndetshëm, nuk ka sëmundje kronike, infektive, të shëndetit mendor në anamnezën e tij personale dhe nuk është përdorues i lëndëve narkotike. Ekzaminimet mjekësore për agjentë infektiv (Hepatit B, Hepatit C, HIV/AIDS, Sifiliz), grupin e gjakut dhe lëndët narkotike, lëshuar nga Qendra Kombëtare e Transfuzionit të Gjakut dhe/ose bankat e gjakut apo drejtoritë e Shëndetit Publik në rrethet ku banojnë, si dhe testet për lëndët narkotike nga laboratorët e certifikuar nga Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale.. Formularët e vetëdeklarimit, të cilët plotësohen pranë Qendrës së Personel Rekrutimit në momentin e dorëzimit të dokumentacionit.

Dokumentacioni që duhet të paraqesin kandidatët e kualifikuar në testimet e zhvilluara, brenda 10 ditëve:

Dëshmi penaliteti. Vërtetim nga gjykata. Vërtetim nga prokuroria. Vërtetim nga përmbartimi. Raportin mjekësor të lëshuar nga Komisioni Mjeko-Ligjor (KML) i Njesisë Mjekësore Ushtarake.

Datat e testimit:

Do të zhvillohen katër teste në data të caktuara. Data e testimit për gjuhën e huaj (Anglisht) do të jenë 09.11.2020. Data e testimit fizik do të jetë 09.11.2020. Data e testimit intelektual do të jetë 10.11.2020. Kurse data e testimit psikologjik do të jetë 10.11.2020.

Shërbimi Meteorologjik Ushtarak, organizimi dhe funksionimi

Detyrat funksionale të Shërbimit Meteorologjik Ushtarak

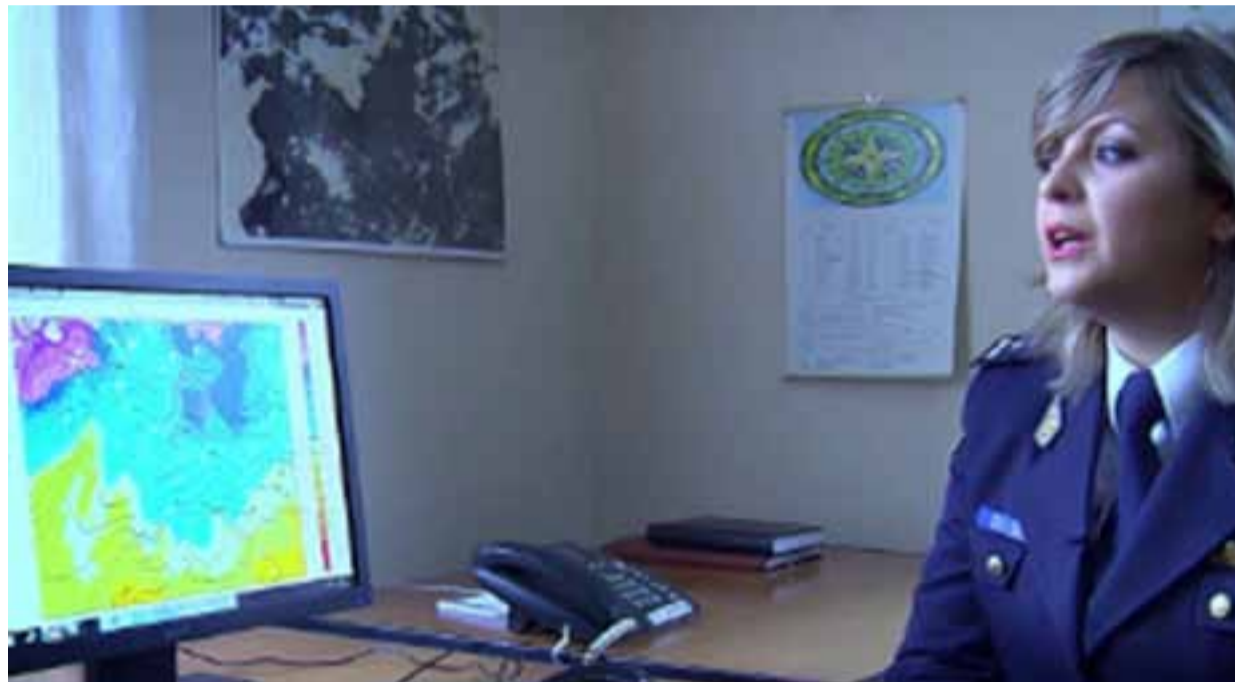
Vrojtimet meteorologjike në vendmatjet e rrjetit të Sherbimit Meteorologjik Ushtarak, kryhen në përputhje me udhëzuesit teknikë të Organizatës Botërore të Meteorologjisë

Detyra kryesore funksionale e Sherbimit Meteorologjik Ushtarak janë: asistenca mbi gjendjen reale të motit dhe tendencën e saj për një periudhë disa ditore në mbështetje të plotësisht të detyrave për mbrojtjen e sigurimit kombëtar. Për të realizuar këtë detyrë duhet të: kryejë monitorimin e pandërprere 24 ore, të proceseve e dukurive atmosferike, sipas udhëzuesve të vrojtimit meteorologjik, në vendmatjet meteorologjike në varësi të këtij shërbimi, regjistrimin e të dhenave të vrojtimit dhe perpunimin e tyre në tabelat perkatese, grumbullimin dhe arkivimin e informacionit operativ nga vendmatjet meteorologjike në varësi të këtij shërbimi në qendër (Tiranë), dërgimin e informacionit meteorologjik në arkivën kombëtare meteorologjike pranë Institutit Hidrometeorologjik të Akademisë së Shkencave, kundrejt mareveshjes për percaktimin e detyrimeve të ndërsjella, sigurimin e informacionit meteorologjik në shtresat e sipërme të atmosferës, përpilimin e diagramave termodinamike, përpilimin e buletinit meteorologjik për gjendjen reale të motit dhe parashikimin e tij.

Shefi i Sherbimit Meteorologjik Ushtarak është oficer aktiv dhe varet direkt nga Komandanti i Forcave Ajrore dhe ka për detyrë: të drejtojë dhe kordinojë punën në shërbimin meteorologjik ushtarak. Në bashkëpunim me Institutin Hidrometeorologjik të hartojë programet e kualifikimit të vazhdueshëm të personelit, të kontrollojë zbatimin e programit të kualifikimit të personelit (që nga vrojtues deri në sinoptikan). Ai dhe i ngarkuari i tij brenda juridiksionit, është perfaqësuesi i Sherbimit Meteorologjik Ushtarak në të gjitha nivelet dhe nevojat e perfaqësimit. Vetëm ai dhe personat e autorizuar prej tij, kanë të drejtë të marrin informacion meteorologjik në rrjetin e shërbimit meteorologjik ushtarak.

Shefi i zyrës qendrore varet nga Shefi i Sherbimit Meteorologjik Ushtarak, zevendeson atë dhe ka për detyrë: të organizojë dhe garantojë mbarevajtjen e punës në zyrën qendrore, të marrë pjesë çdo ditë në konsultën e mëngjesit dhe në të gjitha konsultat e tjera të thirrura në varësi të situatës meteorologjike të ndjekur nga sinoptikanti i shërbimit, të drejtojë analizën mujore të punës me personelin e zyrës qendrore, të kordinojë punën për plotësimin e nevojave për informacion të artillerisë kundërajrore dhe zyrës së parashikimit, të kordinojë marrëdhëniet ndërmjet shefave të seksioneve për shkëmbimin e informacionit meteorologjik të mbledhur nga vrojtimet në të gjithë rrjetin.

Shefi i degës pranë aeroportit varet nga shefi i Zyres Qendrore. Ai ka për detyrë: të organizojë dhe drejtojë punën në degën e tij, të bashkëpunojë

me komandën e repartit për planizimin e fluturimeve, të bëjë asistencën meteorologjike gjatë fluturimeve ajrore, në bashkëpunim me IHM të kontrollojë gjendjen dhe funksionimin normal të aparaturave meteorologjike, të përgatitë buletin meteorologjik në ditët e përgatitjes për fluturim dhe të raportojë para efektivit pilot mbi kushtet e motit për ditën e fluturimit, të përgatitë buletin meteorologjik në ditën e fluturimit, të raportojë për kushtet aktuale të motit dhe ecurinë e tyre gjatë periudhës së fluturimit.

Në rastet kur ka fenomene atmosferike të rrezikshme për fluturimin vë në dijeni menjëherë udhëheqesin e fluturimit. Për çdo problem që lidhet me mbarevajtjen e punës, vë në dijeni shefin e Zyres Qendrore dhe shefin

varet nga shefi i Zyres Qendrore. Ai ka për detyrë: të organizojë dhe kontrollojë punën në degë, të informojë shefin e Zyres Qendrore dhe shefin e Sherbimit Meteorologjik Ushtarak për çdo problem që ka lidhje me mbarevajtjen e punës, të organizojë punën për dënimin e informacionit meteorologjik në Zyrën Qendrore. Në bashkëpunim me IHM të kontrollojë gjendjen dhe funksionimin normal të aparaturave meteorologjike, të ndjeko dhe plotësojë dokumentacionin e nevojshëm për realizimin e detyrave, mban përgjegjësi për futjen e personave të autorizuar në stacion.

Shefi i seksionit të parashikimit të motit është ushtarak aktiv ose civil, i cili varet nga Shefi i Zyres Qendrore dhe ka për detyrë: të organizojë, drejtojë

jtjen e saj.

Parashikimi i motit, nga 24 orë deri në 5 ditë, kryhet nga Zyra Qendrore në Tiranë. Në degët e tij do të kryhet parashikimi me afat deri në 6 orë (now-casting). Parashikimi i motit kryhet mbi bazën e analizës dhe interpretimit të informacionit mbi proceset atmosferike në sipërfaqen e tokës dhe shtresat e sipërme të atmosferës.

Sinoptikanti varet nga shefi i Seksionit të parashikimit të motit. Ai ka për detyrë: të ndjeko në vazhdimësi evolucionin e proceseve atmosferike. Analizon hartat sinoptike tokësore. Analizon hartat aerologjike 850mb, 700mb, 500mb, 300mb, 100mb. Merr nga seksioni i informacionit të dhenat e rrjetit të shërbimit meteorologjik ushtarak. Ben parashikimin e motit dhe përgatit buletin meteorologjik. Jep informacion meteorologjik për të gjitha entet e percaktuara në Ligjin e Sherbimit Meteorologjik Ushtarak dhe aktet nenligjore në fuqi. Në çdo rast kur konstato mundësinë e shfaqjes së ndonjë dukurie të jashtëzakonshme atmosferike, vë në dijeni shefin e Zyres.

Shefi i vendmatjes meteorologjike në Tiranë varet nga shefi i Zyres Qendrore. Shefi i vendmatjes meteorologjike në degë varet nga shefi i degës. Ai ka për detyrë: të organizojë dhe kontrollojë vrojtimet në përputhje me udhëzuesin e vrojtimit meteorologjik, të kontrollojë gjendjen dhe funksionimin normal të aparaturave meteorologjike, të ndjeko ecurinë e dokumentacionit deri në arshivimin e tyre, mban përgjegjësi për ecurinë e punëve të vendmatjes dhe për çdo problem që vë në dijeni shefin e degës, të organizojë dhe drejtojë aftësimin pro-

e Sherbimit Meteorologjik Ushtarak. i. Organizon punën për dënimin e informacionit meteorologjik në zyrën qendrore. j. Ndjek dhe plotëson dokumentacionin e nevojshëm për realizimin e detyrave.

Shefi i degës është sinoptikan dhe

dhe përgjegjet për mbarevajtjen e punës në seksionin e parashikimit, të kontrollojë zbatimin e programit të aftësimin profesional të personelit të seksionit që drejton, të verë në dijeni shefin e Zyres Qendrore për çdo problem apo nevojë që lind gjatë punës dhe për mbareva-

fesional të personelit të vendmatjes.

Vrojtimet meteorologjike në vendmatjet e rrjetit të Sherbimit Meteorologjik Ushtarak, kryhen në përputhje me udhëzuesit teknikë të Organizatës Botërore të Meteorologjisë. Vrojtuesi varet nga shefi i vendmatjes meteorologjike dhe ka për detyrë: të bejë vrojtimin dhe regjistrimin e elementeve meteorologjike sipas udhëzuesit të vrojtimit meteorologjik. Për çdo problem që ka të bëjë me mbarevajtjen e punës të verë në dijeni shefin e seksionit të vrojtimit. Të mos lejojë asnjë person të pautorizuar të hyjë në zyren e punës. Përgjegjet për bazën materiale dhe instrumentat meteorologjike në përdorim dhe i dorëzon me përgjegjësi ato.

Në fillim të shërbimit vrojtuesi kontrollon dhe shenon në librin e marrjes dhe dorëzimit të shërbimit gjendjen e kontrolluar të stacionit. Në përfundim të shërbimit vrojtuesi dorëzon në gjendje të rregullt vendmatjet meteorologjike dhe zyren e punës. Ruajtja e të dhenave të vrojtuesit Formularët e ndryshëm dhe ditaret për regjistrimin e vrojtimit të sistemoshen mirë dhe ruhen me kujdes në dollap të mbyllur. Pas mbylljes së muajit ditaret sistemoshen në arkive. Informacioni i grumbulluar nga vendmatjet e rrjetit kombëtar meteorologjik dërgohet në Arkivën Kombëtare Meteorologjike pranë Institutit Hidrometeorologjik, në baze të mareveshjes së nënshkruar midis dy paleve. Specialisti i aerologjisë siguron informacion mbi shtresat e sipërme të atmosferës për nevojat të ndryshme të shërbimit meteorologjik. Asiston dhe jep informacionin e nevojshëm për zhvillimin e qitjeve kundërajrore. Shefi i seksionit të informacionit varet nga shefi i Zyres Qendrore. Ai ka për detyrë: të organizojë dhe kontrollojë punën në seksionin e informacionit, të kontrollojë gjendjen dhe funksionimin normal të aparaturave që ka në përdorim, të ndjeko ecurinë e punës për koordinimin e shkëmbimit të të dhenave me të gjithë degët dhe seksionet, të mbledhë të dhenat meteorologjike nga rrjeti i shërbimit meteorologjik ushtarak, t'i përpunojë dhe transmetojë ato në rrjetin ndërkombëtar. Operatori Operatori varet nga shefi i seksionit të informacionit dhe ka për detyrë, të mbledhë të dhenat në orët e caktuara dhe jashtë këtyre orëve në raste emergjencash, të përpunojë informacionin meteorologjik dhe të plotësojë dokumentacionin perkates duke përgatitur atë për arkivim, të japë zyres së parashikimit të motit informacionin e marrë nga rrjeti i shërbimit meteorologjik ushtarak.

Projekti Tematik "TO BE READY"-bashkëfinancim nga BE

Shpallet vend i lirë pune, menaxher komunikimi

Kandidatët e interesuar duhet t'i dorëzojnë dokumentet e aplikimit me postë ose drejtpërdrejtë deri më datë 24.10.2020, ora 16.00

Në kuadrin e Projektit Tematik "TO BE READY"- "The flood and Big fire foREst, prediction, forecAst and emergencY management- 355", me bashkëfinancim nga BE nën IPA, Programi "Interreg IPA CBC Itali-Shqipëri-Mali i Zi 2014/2020", me vlerë 5 milionë euro, Ministria e Mbrojtjes fton kandidatët e interesuar për të aplikuar për pozicionin e punës si vijon:

Menaxher komunikimi për zbatimin rojektit tematik "TO BE READY"- "The flood and Big fire foREst, prediction, forecAst and emergencY management-355", bashkëfinancim nga BE nën IPA, Programi "Interreg IPA CBC Itali-Shqipëri-Mali i Zi 2014/2020".

Pozicioni i punës: menaxher komunikimi.

Reparti/Institucioni: Ministrinë e Mbrojtjes. Vendi: Tiranë. Mënyra e aplikimit: me dosje dhe intervistë. Lloji i kontratës së punës: për një kohëzgjatje të përcaktuar. Data e mbylljes së aplikimit: kandidatët e interesuar duhet t'i dorëzojnë dokumentet e aplikimit me postë ose drejtpërdrejtë deri më datë 24.10.2020, ora 16.00, në adresën: Ministria e Mbrojtjes, Rr. Dibrës, 1001, Tiranë, Shqipëri, me subjekt: Aplikim për pozicionin Menaxher Komunikimi, i Projektit Tema-

tik "TO BE READY"- "The flood and Big fire foREst, prediction, forecAst and emergencY management -355",

INTERREG IPA CBC Itali-Shqipëri-Mali i Zi. Ministria e Mbrojtjes, 5 ditë mbas mbylljes së afatit të dorëzimit

të dokumenteve nga kandidatët do të shpallë në faqen zyrtare të Ministrisë së Mbrojtjes listën e kandidatëve që

plotësojnë kushtet dhe kriteret e veçanta të pozicionit, si dhe vendin dhe orën e zhvillimit të intervistës. Intervista do të zhvillohet në mjediset e Ministrisë së Mbrojtjes.

Menaxheri i komunikimit është përgjegjës për mbikqyrjen e të gjitha komunikimeve të brendshme dhe të jashtme të projektit, duke siguruar që mesazhi i projektit të jetë i qendrueshëm dhe terheqës. Ai do të punojë për të nxitur imazhin e projektit përmes mesazheve dhe strategjive të qendrueshme, si dhe mbështetjen e Ministrisë së Mbrojtjes në drejtim të synimeve të komunikimit. Duhet të bashkëpunojë ngushtesisht me menaxherin e projektit, Agjencinë Kombëtare të Mbrojtjes Civile në Ministrinë e Mbrojtjes dhe partneret e projektit për të siguruar një paraqitje dhe prezantim efikas të ecurisë të projektit. Për më shumë ju lutem shkarkoni filen pdf. Në web të Ministrisë së Mbrojtjes, "Njoftime".

PROJEKTI TEMATIK "TO BE READY"-BASHKËFINANCIM NGA BE

Shpallet vend i lirë pune për financier

Kandidatët e interesuar duhet t'i dorëzojnë dokumentet e aplikimit me postë ose drejtpërdrejtë deri më datë 24.10.2020, ora 16.00

Në kuadrin e Projektit Tematik "TO BE READY"- "The flood and Big fire foREst, prediction, forecAst and emergencY management-355", me bashkëfinancim nga BE nën IPA, Programi "Interreg IPA CBC Itali - Shqipëri-Mali i Zi 2014/2020", me vlerë 5 milionë euro, Ministria e Mbrojtjes fton kandidatët e interesuar për të aplikuar për pozicionin e punës si vijon: Financier për zbatimin rojektit tematik "TO BE READY"- "The flood and Big fire foREst, prediction, forecAst and emergencY management-355", bashkëfinancim nga BE nën IPA, Programi "Interreg IPA CBC Itali-Shqipëri-Mali i Zi 2014/2020".

Pozicioni i punës: financier projekti

Reparti/Institucioni: Ministrinë e Mbrojtjes, Vendi: Tiranë. Mënyra e aplikimit: me dosje dhe intervistë. Lloji i kontratës së punës: për një kohëzgjatje të caktuar. Data e mbylljes së aplikimit: kandidatët e interesuar duhet t'i dorëzojnë dokumentet e aplikimit me postë ose drejtpërdrejtë deri më datë 24/10/2020, ora 16.00, në adresën: Ministria

e Mbrojtjes, Rr. Dibrës, 1001, Tiranë, Shqipëri, me subjekt: Aplikim për pozicionin Financier Projekti, i Projektit Tematik "TO BE READY"- "The flood and Big fire foREst, prediction, forecAst and emergencY manage-

ment- 355", INTERREG IPA CBC Itali-Shqipëri-Mali i Zi. Ministria e Mbrojtjes, 5 ditë mbas mbylljes së afatit të dorëzimit të dokumenteve nga kandidatët do të shpallë në faqen zyrtare të Ministrisë së Mbrojtjes listën e kandidatëve që

plotësojnë kushtet dhe kriteret e veçanta të pozicionit, si dhe vendin dhe orën e zhvillimit të intervistës. Intervista do të zhvillohet në mjediset e Ministrisë së Mbrojtjes. Financieri i projektit është përgjegjës për mbajtjen e

kontabilitetit të projektit, paraqitjen e raporteve financiare, raportimin në sistemin eMS dhe menaxhimin e brendshëm të fondeve. Për më shumë ju lutem shkarkoni filen pdf. Në web të Ministrisë së Mbrojtjes, "Njoftime".

Konflikti në Mesdheun Lindor

NATO vendos Mekanizmin Ushtarak të de-konfliktit midis Greqisë dhe Turqisë

Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s, Jens Stoltenberg, viziton Turqinë dhe Greqinë

Përgatiti: MSC. MIMOZA GOLIKJA

Pas një serie takimesh teknike midis Përfaqësuesve Ushtarakë të Greqisë dhe Turqisë në Selinë e NATO-s në Bruksel, u krijua më 1 tetor 2020, një mekanizëm dypalësh ushtarak i de-konfliktit. Mekanizmi është krijuar për të zvogëluar rrezikun e incidenteve dhe aksidenteve në Mesdheun Lindor. Ai përfshin krijimin e një linje të veçantë midis Greqisë dhe Turqisë, për të lehtësuar de-konfliktin në det ose në ajër. Bisedimet teknike ushtarake mbi konfliktin, të cilat nisën në fillim të shtatorit, u iniciuan nga Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s Jens Stoltenberg pas kontakteve të nivelit të lartë me Greqinë dhe Turqinë. Z. Stoltenberg pas krijimit të mekanizmit ushtarak tha se “Unë mirëpres krijimin e një mekanizmi ushtarak të de-konfliktit, i arritur përmes angazhimit konstruktiv të Greqisë dhe Turqisë, të dy aleatë të NATO-s me vlerë. Ky mekanizëm i sigurisë mund të ndihmojë në krijimin e hapësirës për përpjekjet diplomatike për të adresuar mosmarrëveshjen themelore dhe ne jemi të gatshëm ta zhvillojmë atë më tej. Unë do të qëndroj në kontakt të ngushtë me të dy aleatët.”

De-konfliktimi ushtarak midis aleatëve është një rol që NATO ka luajtur edhe më parë. Në vitet 1990, NATO ndihmoi në krijimin e një mekanizmi të ngjashëm në rajon, i cili ishte efektiv për të ndihmuar në uljen e tensioneve dhe sigurimin e hapësirës për bisedime më të gjera diplomatike.

Dhe menjëherë pas krijimit të mekanizmit dypalësh ushtarak të de-konfliktit burimet e NATO-s nftuan se Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s, Jens Stoltenberg do të zhvillonte një vizitë në Turqi dhe Greqi për bisedime me zyrtarë të lartë dhe më 5 tetor Stoltenberg udhëtoi në Ankara, ndërsa më 6 tetor, udhëtoi drejt Athinës. Në Ankara Sekretari i Përgjithshëm, Stoltenberg, u takua me ministrin e Punëve të Jashtme, Mevlüt Çavuşoğlu dhe zyrtarë të tjerë të qeverisë. E nërsa në Athinë ai u takua me kryeministrin Kyriakos Mitsotakis, ministrin e Punëve të Jashtme, Nikos Dendias dhe ministrin e Mbrojtjes, Nikos Panagiotopoulos.

Vizita e shefit të NATO-s erdhi pasi takimet në dtën e parë të tetorit, në selinë e NATO-s në Bruksel, Turqia dhe Greqia arritën “mirëkuptim të përbashkët mbi parimet e përgjithshme” për Mesdheun Lindor. Duke filluar nga 10 shtatori delegacionet ushtarake turke dhe greke zhvilluan disa bisedime teknike të drejtuara nga NATO. Bisedimet u planifikuan pas një telefonate midis presidentit turk, Recep Tayyip Erdoğan dhe Stoltenberg në fillim të shtatorit. Ministria turke e Mbrojtjes njoftoi se raundi i gjashtë i bisedimeve u zhvillua të martën.

Turqia aleate e vlerësuar e NATO-s, kontribute të rëndësishme për sigurinë e përbashkët

Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s, Jens Stoltenberg e filloi vizitën dy-ditore nga Turqia dhe më pas ai shkoi drejt Greqisë (5 dhe 6 tetor 2020). Ndërsa ishte në Ankara, Stoltenberg pati diskutime me Presidentin Rexhep Tajip Erdogan, ministrin e Jashtëm Mevlüt Çavuşoğlu dhe ministrin e Mbrojtjes Hulusi Akar në lidhje me situatën e sigurisë në rajon, mbështetjen e NATO-s për Turqinë dhe krijimin e një mekanizmi ushtarak të de-konfliktit me Greqinë.

Sekretari i Përgjithshëm vlerësoi kontributet e Turqisë në misionet e NATO-s, përfshirë Afganistanin, Irakun dhe Kosovën dhe mbështetjen e saj për aleatët dhe partnerët e tjerë gjatë pandemisë. Stoltenberg theksoi gjithashtu angazhimin e fortë të NATO-s për sigurinë e Turqisë duke shtuar mbrojtjen e saj ajrore kundër sulmeve raketore nga Siria

dhe duke rritur praninë ajrore dhe detare të Aleancës. Sekretari i Përgjithshëm mirëpriti krijimin e mekanizmit ushtarak të de-konfliktit për të zvogëluar rrezikun e incidenteve dhe aksidenteve në Mesdheun Lindor. Kjo përfshin angazhimin për të përdorur një linjë telefonike të sigurt që është vendosur midis Greqisë dhe Turqisë. Stoltenberg tha se “Mekanizmi u arrit përmes angazhimit konstruktiv të Turqisë dhe Greqisë në Selinë e NATO-s. Unë e mirëpres këtë dhe u bëj nderime të dy aleatëve për përpjekjet e tyre, dhe ne jemi të gatshëm ta zhvillojmë atë më tej.” Ai shtoi se “Mekanizmi i konfliktit mund të ndihmojë në krijimin e hapësirës për përpjekje diplomatike. Është shpresa ime e palëkundur që mosmarrëveshjet themelore tani mund të adresohen thjesht përmes negociatave, në frymën e solidaritetit aleat dhe të së drejtës ndërkombëtare.” Diskutimet adresuan gjithashtu situatën në Libi dhe Siri, dhunën e vazhdueshme në dhe përreth Nago-Karabakut, dhe blerjen nga ana e Turqisë të sistemit S-400.

Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s Jens Stoltenberg në konferencën e përbashkët për shtyp me ministrin e Punëve të Jashtme të Turqisë, Mevlüt Çavuşoğlu theksoi se “Turqia është një aleate e NATO-s e vlerësuar, duke dhënë kontribute të rëndësishme për sigurinë tonë të përbashkët. Turqia tregoi solidaritet me aleatët dhe partnerët gjatë pandemisë duke ofruar mbështetje thelbësore në luftën tonë të përbashkët kundër COVID-19. Ju jeni një nga kontribuesit më të mëdhenj për misionin tonë trajnuar në Afganistan, i cili po ndihmon në krijimin e kushteve për paqe. Ju jeni gjithashtu pjesë e misioneve tona në Kosovë dhe Irak dhe ju luani një rol të madh në luftën kundër terrorizmit. Kështu që Turqia është një aleate e vlerësuar, duke kontribuar në NATO në shumë mënyra të ndryshme. NATO gjithashtu kontribuon në sigurinë e Turqisë, duke shtuar mbrojtjen tuaj ajrore kundër sulmeve raketore nga Siria dhe duke rritur praninë tonë ajrore dhe detare. Polonia ka njoftuar sic e përmendët ju,

dhe duke vendosur një avion patrullues detar dhe aleatë të tjerë po planifikojnë të rrisin mbështetjen e tyre për Turqinë. Pra, NATO mbetet fuqimisht e përkushtuar në sigurinë e Turqisë.

Sot diskutuam për tensionet në Mesdheun Lindor. Tani kemi krijuar një mekanizëm ushtarak të de-konfliktit për të zvogëluar rrezikun e incidenteve dhe aksidenteve në rajon. Kjo përfshin një angazhim për të përdorur një linjë të sigurt të nxehtë që është vendosur midis Greqisë dhe Turqisë, e disponueshme 24/7. Mekanizmi u arrit përmes angazhimit konstruktiv të Turqisë dhe Greqisë në Selinë e NATO-s. Unë e mirëpres këtë dhe u bëj nderime të dy aleatëve për përpjekjet e tyre dhe ne jemi të gatshëm ta zhvillojmë më tej. Mekanizmi i konfliktit mund të ndihmojë në krijimin e hapësirës për përpjekje diplomatike dhe është shpresa ime e palëkundur që mosmarrëveshjet themelore tani mund të adresohen thjesht përmes negociatave në frymën e solidaritetit aleat dhe të së drejtës ndërkombëtare.

Ne përballlemi me një numër çështjesh të vështira. Kjo e bën edhe më të rëndësishme për mua t'i drejtohem drejtpërdrejt me udhëheqjen turke. Ne jemi të brenjosur për pasojat e blerjes së Turqisë të Sistemit S-400. Sistemi mund të paraqesë rrezik për avionët aleatë dhe mund të çojë në sanksione të SHBA-së. Ky është një vendim kombëtar për Turqinë për t'i marrë, por S-400 nuk mund të integrohet në sistemin e mbrojtjes ajrore dhe raketore të NATO-s dhe unë e nxis Turqinë të punojë me aleatët e tjerë për të gjetur zgjidhje alternative. E diskutuam këtë gjatë takimit tonë sot. Ne gjithashtu adresuam situatën e ndërlikuar në Libi dhe Siri dhe dhunën e vazhdueshme në dhe përreth Karabakut. Ne jemi thellësisht të shqetësuar nga përshkallëzimi i luftimeve. Të gjitha palët duhet të pushojnë menjëherë luftimet dhe të gjejnë një rrugë përpara drejt një zgjidhje paqësore. Unë pres që Turqia të përdorë ndikimin e saj të konsiderueshëm për të qetësuar tensionet. Ne kemi pasur diskutime të rëndësishme për disa nga

sfidat më të ngutshme të ditës dhe mezi pres t'i diskutoj ato me Presidentin Erdogan gjithashtu sot më vonë. NATO ofron platformën për shkëmbime të tilla midis aleatëve dhe miqve”, tha në takimin e përbashkët të shtypit Sekretari i Përgjithshëm të NATO-s Jens Stoltenberg.

Mekanizmi ushtarak i de-konfliktit, Stoltenberg përgëzon në Athinë angazhimin e Greqisë dhe Turqisë

Pas takimit me zyrtarë të lartë në Ankara, të nesërmen më 6 tetor, Sekretari i Përgjithshëm ishte në Athinë për bisedime me Presidenten Katerina Sakellariopoulou, Kryeministrin Kyriakos Mitsotakis, ministrin e Jashtëm Nikos Dendias dhe ministrin e Mbrojtjes Nikos Panagiotopoulos. Sekretari i Përgjithshëm falënderoi Greqinë për kontributin e saj të rëndësishëm në NATO në takimet e tij dhe adresoi situatën e sigurisë në rajon. Ai vlerësoi rolin e Greqisë si një aleat i vlerësuar dhe kontributet e saj në misionet e NATO-s, nga Afganistani në Kosovë. Stoltenberg theksoi se NATO është një platformë e rëndësishme për dialog, ku aleatët nga Evropa dhe Amerika e Veriut bashkohen çdo ditë për të diskutuar çështje që ndikojnë në sigurinë tonë. Sekretari i Përgjithshëm përgëzoi angazhimin konstruktiv të Greqisë dhe Turqisë në Selinë e NATO-s, e cila mundësoi krijimin e një mekanizmi dypalësh ushtarak të de-konfliktit për të zvogëluar rrezikun e incidenteve dhe aksidenteve në Mesdheun Lindor. Ai theksoi se mekanizmi i de-konfliktit mund të ndihmojë në krijimin e hapësirës për përpjekjet diplomatike për të adresuar çështjet themelore. Stoltenberg shprehu bindjen e tij me shpresën që mosmarrëveshja themelore midis dy aleatëve tani mund të adresohet thjesht përmes negociatave dhe në frymën e solidaritetit aleat dhe të së drejtës ndërkombëtare. Për disa vite, Greqia ka qenë në vijën e parë të krizës së refugjatëve dhe migrantëve.

Stoltenberg siguroi Greqinë për solidaritetin e NATO-s dhe falënderoi Athinën për përpjekjet e saj për të prerë linjat e kontrabandës njerëzore. Sekretari i Përgjithshëm përgëzoi gjithashtu Greqinë për investimin e 2% të PBB-së në mbrojtje dhe angazhimin e saj në sigurinë kolektive.

Në fjalën e tij në konferencën e përbashkët për shtyp me kryeministrin grek Kyriakos Mitsotakis Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s Jens Stoltenberg tha se “Greqia është me të vërtetë një aleate e vlerësuar. Ju jeni të përkushtuar për sigurinë tonë të përbashkët dhe ju kontribuoni në NATO në shumë mënyra të ndryshme, me kontribute në misionet e NATO-s, nga Afganistani në Kosovë. Avionët tuaj ndihmojnë në sigurinë e qiellit mbi Malin e Zi dhe forcat tuaja detare janë një pjesë e rëndësishme e qëndrimit detar të NATO-s, kështu që ne jemi mirënjohës për të gjitha kontributet tuaja. Atëherë sigurisht që ne gjithashtu e mirëpresim faktin që Greqia harxhon më shumë se 2 përqind investime të PBB-së në mbrojtje dhe ne gjithashtu mirëpresim njoftimin se si do të modernizoni më tej forcat tuaja të armatosura. Kjo do të forcojë NATO-n. Të gjitha këto kontribute e mbajnë Greqinë të fortë dhe ato e mbajnë të fortë NATO-n.

Ne diskutuam situatën e sigurisë në rajonin e gjerë dhe përgjigjen e NATO-s. Për disa vite, Greqia ka qenë në vijën e parë të krizës së refugjatëve dhe migrantëve, NATO qëndron me ju në solidaritet. Misioni i NATO-s në Detin Egje mbështet autoritetet greke dhe turke dhe agjencinë kufitare të BE-së Frontex, në përpjekjet e tyre për të prerë linjat e kontrabandës njerëzore. Unë falënderoj Greqinë për kontributin tuaj në këtë vendosje. Ajo gjithashtu tregon se si NATO ndihmon për të forcuar bashkëpunimin midis aleatëve të NATO-s dhe Bashkimit Evropian, duke u marrë me një çështje që është me shumë rëndësi për të gjithë ne. Ne diskutuam gjithashtu tensionet e fundit në Mesdheun Lindor. Përmes angazhimit konstruktiv të Greqisë dhe Turqisë në Selinë e NATO-s, ne tani kemi krijuar një mekanizëm dypalësh ushtarak të de-konfliktit. Kjo përfshin një angazhim për të përdorur një linjë të sigurt telefonike midis Greqisë dhe Turqisë, e disponueshme 24 orë në ditë, për të lehtësuar de-konfliktin në det dhe në ajër. Unë e mirëpres këtë dhe i nderoj të dy aleatët për përpjekjet tuaja. Dhe ne jemi të gatshëm ta zhvillojmë më tej. Mekanizmi i konfliktit mund të ndihmojë në krijimin e hapësirës për përpjekje diplomatike, është shpresa ime e palëkundur që mosmarrëveshjet themelore midis dy aleatëve tani mund të adresohen thjesht përmes negociatave, në frymën e solidaritetit aleat dhe të së drejtës ndërkombëtare.

Ne gjithashtu diskutuam shqetësimet në lidhje me praninë ushtarake në rritje të Rusisë në rajonin e Mesdheut. Kjo ka implikime për sigurinë tonë, prandaj duhet ta trajtojmë së bashku. Aleanca jonë është një platformë e rëndësishme për dialog, ku Aleatët nga Evropa dhe Amerika e Veriut bashkohen çdo ditë për të diskutuar çështje që kanë rëndësi për sigurinë tonë, pavarësisht se sa të vështira mund të jenë disa nga këto çështje, sepse ne e dimë që jemi më të fortë duke iu drejtuar së bashku. Aleanca jonë është e fortë sepse ne qëndrojmë së bashku.”

FORUMI ATLANTIK "TRANSATLANTIZMI 2020"

Geoana: NATO duhet të vazhdojë të përshtatet për të ardhmen

"NATO 2030", që synon të shqyrtojë se si Aleanca mund të përshtatet për të përballuar sfidat e së ardhmes

Duke ju drejtuar një auditori profesionistësh të rinj në konferencën virtuale të Forumit Atlantik "Transatlantizmi 2020" më 2 tetor 2020, Zëvendës Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s Mircea Geoană tha se në mënyrë që të merret me një mjedis sigurie gjithnjë e më kompleks, Aleanca duhet të vazhdojë t'i përshtatet sfidat e së ardhmes.

"Aleanca jonë është më e suksesshme në histori për shkak të aftësisë sonë për t'u përshtatur," tha Zëvendës Sekretari i Përgjithshëm. Ai vuri në dukje se krahasuar me të kaluarën kur NATO u përball me një kërcënim të vetëm, Bashkimin Sovjetik, Aleanca tani përballlet me një gamë shumë më të gjerë sfidash – nga kërcënimet konvencionale të terrorizmit, sulmet kibernetike, fushatat dezinformuese dhe ndryshimi i klimës. Ai më tej vuri në dukje "modelin shqetësues të sjelljes" të Rusisë si shqetësim për NATO-n dhe theksoi se Aleanca duhet të kuptojë plotësisht se si "rritja e Kinës ndikon në sigurinë tonë".

Zëvendës Sekretari i Përgjithshëm theksoi se paqja dhe lidhja transatlantike midis Evropës dhe Amerikës së Veriut nuk duhet të merren si të mirëqena. "Vetëm sepse nuk kemi pasur një luftë të madhe në Evropë për 75 vjet, nuk do të thotë që paqja është gjendja natyrore. Historikisht, ky është një devijim", tha ai. "Paqja kërkon punë të vështirë. Paqja jonë bazohet në vlerat tona të përbashkëta dhe në

lidhjen transatlantike midis kombeve të Evropës dhe Amerikës së Veriut". Zëvendës Sekretari i Përgjithshëm Geoană vuri në dukje se Sekretari i Përgjithshëm Jens Stoltenberg ka filluar një proces reflektimi "NATO

2030", që synon të shqyrtojë se si Aleanca mund të përshtatet për të përballuar sfidat e së ardhmes. "Përshtatja do ta bëjë aleancën tonë të fortë transatlantike edhe më të fortë", - tha ai.

Agjencia NCI shpall kualifikuesit e Sfidës së Inovacionit të Mbrojtjes 2020

Tetë kualifikuesit më të mirë të Sfidës kalojnë në fazën tjetër

Agjencia e Komunikimit dhe Informacionit e NATO-s (NCI) njoftoi (më 30 shtator) tetë kualifikuesit më të mirë të Sfidës së Inovacionit të Mbrojtjes të Agjencisë NCI 2020.

Paneli vlerësues përzgjodhi tetë propozime për fazën tjetër të Sfidës së Inovacionit. Sfida synon të përshpejtojë idetë, teknologjitë dhe zgjidhjet moderne transformuese, nga fillimi, bizneset e vogla dhe akademika në mbështetje të NATO-s.

Këtë vit, ai përqendrohet në përmirësimin e përpunimit të shpërndarjes së të dhënave të radarëve në mënyrë që operacionet ajrore të NATO-s të mund të shfrytëzojnë teknologjitë më të fundit në dispozicion në sektorin e mbrojtjes dhe më gjerë. Parashtrësit u vlerësuan kundër kritereve, duke përfshirë inovacionin, realizueshmërinë e zbatimit dhe efektivitetin e kostos. Sfida është në vitin e pestë. Kualifikuesit kryesorë janë nga Kanada, Republika Çeke, Gjermania, Polonia dhe Turqia. Ata do të ftohen të marrin pjesë në një sesion lartësie në ngjarjen virtuale NITEC Connect të NATO-s në fillim të nëntorit. "Ne ishim të impresionuar nga kalibri i paraqitjeve të këtij viti. Ne shpresojmë të mësojmë më shumë rreth propozimeve në NITEC Connect këtë vit dhe të zbulojmë kompanitë më të kualifikuara", tha Dr Peter Lenk, Shefi i Strategjisë së Shërbimit dhe Inovacionit në Agjencinë NCI. Juria e Sfidës së Inovacionit përbëhet nga ekspertë të lëndës nga NATO dhe AFWERX, një organizatë e Forcave Ajrore të Shteteve të Bashkuara e përqendruar në inovacione. Ata do të vlerësojnë konkurset e drejtpërdrejta në nëntor dhe do të shpallin fituesit kryesorë, të cilët më pas mund të ftohen të bëjnë oferta për një kontratë në këtë fushë.

SHEFI I AJRIT MARSHALL SIR STUART PEACH

Lituanian do shpenzojë 2% të PBB-së së saj në mbrojtje

Kryetari i Komitetit Ushtarak të NATO-s vlerëson mbështetjen e fortë të Lituanisë për NATO-n

Shefi i Ajrit Marshall Sir Stuart Peach, Kryetari i Komitetit Ushtarak të NATO-s, vizitoi Vilnius, Lituanë. Ndërsa ishte në Lituanë, (24-26 shtator 2020), Kryetari u takua me gjenerallejtnant Valdemaras Rupsys, shefi i Mbrojtjes së Forcave të Armatosura të Lituanisë, zhvilloi diskutime me përfaqësues të lartë ushtarakë të Lituanisë, vizitoi Parlamentin Lituanëz dhe u takua me Shkëlqesinë e Tij, Z. Viktoras Pranckietis, Kryetari i Parlamentit. Kryetari gjithashtu vizitoi Qendrën e Ekselencës së NATO-s për Sigurinë e Energjisë përpara se të merrte pjesë në një konferencë mbi projektet e saj më të fundit. Temat e diskutimit gjatë vizitës u përqëndruan në Sigurinë dhe Mbrojtjen e zonës Euro-Atlantike, ndarjen e drejtë të barrës dhe rritjen e rezistencës së NATO-s dhe vendit.

Në Ministrinë e Mbrojtjes të Lituanisë, Shefi i Ajrit Marshal Peach u mirëprit nga priftja e Gardës të Nderit para takimit me gjenerallejtnant Rupsys. Kryetari përgëzoi kontributet e Lituanisë në operacionet dhe misionet e NATO-s, ofrimin e saj të aftësive kombëtare kibernetike për të ndihmuar në luftimin e sfidave hibride, si dhe priftjen e Qendrës së Ekselencës së NATO-s për Sigurinë e Energjisë. Në diskutimet me zyrtarë të lartë ushtarakë në Ministrinë e Mbrojtjes, Kryetari i NATO-s deklaroi se sa i impresionuar ishte nga profesionalizmi dhe përkushtimi i Forcave të Armatosura Lituanëze, në Selinë e NATO-s dhe mbi Operacionet.

NATO nuk ka forcat e veta; janë aleatët që kon-

tribuojnë me trupa dhe aftësi në operacione dhe misione, të cilat përbëjnë një forcë të NATO-s. Shefi i Ajrit Marshall theksoi, "Që nga anëtarësimi në Aleancë, Lituanian ka qenë një aleat i vendosur, duke kontribuar me forcat e saj sa herë që të jetë e mundur. Sot ajo pret një grup beteje të përparuar të pranisë së përparuar, një njësi integrimi të forcës së NATO-s, si dhe lejon Aleancën të bazojë misionin e saj të Policimit Ajror nga Baza Ajrore Siauliai. Ajo ka trupa në Afganistan dhe Kosovë, si dhe anije në Forcat tona të Përhershme Detare. Këto janë demonstrime të qarta se NATO mund të mbështetet në Lituanian".

Në takim me Shkëlqesinë e Tij, Z. Viktoras Pranckietis, Kryetari i Parlamentit, Shefi i Ajrit Marshal Peach, e falënderoi atë për mbështetjen e vazhdueshme të Lituanisë për Aleancën dhe mënyrën se si ajo udhëheq me shembull në shpenzimet e mbrojtjes. Lituanian po investon në pajisje të mëdha dhe është zotuar të shpenzojë 2% të PBB-së së saj në mbrojtje. Lituanian është gjithashtu pjesë e grupit të aleatëve dhe partnerëve që zotërojnë aftësinë strategjike të ngritjes ajrore së ajrit të menaxhuar nga NATO. Airlift Strategjik ka

luajtur një rol të rëndësishëm gjatë pandemisë të koronavirusit duke mundësuar transportin e pajisjeve mjekësore tek aleatët dhe partnerët. Gjatë vizitës së tij në Qendrën e Ekselencës së NATO-s për Sigurinë e Energjisë, Shefi i Ajrit Marshal Peach u informua për rëndësinë e Sigurisë së Energjisë dhe qëndrueshmërisë kombëtare. Ai theksoi se një furnizim i qëndrueshëm dhe i besueshëm i energjisë, me rrugë të ndryshme dhe furnizues, rrit rezistencën e Aleancës kundër presionit politik dhe ekonomik. Prandaj, NATO po zgjeron lidhjet e saj me Agjencinë Ndërkombëtare të Energjisë dhe Bashkimin Evropian për çështjet e energjisë. Kryetari përcaktoi se "Aleanca po rrit mbrojtjen e infrastrukturës sonë të energjisë, duke siguruar avantazhin tonë teknologjik dhe duke rritur përgjigjen tonë ndaj kërcënimeve hibride. Ne duhet të vazhdojmë të forcojmë mbrojtjen tonë kibernetike dhe sigurinë e energjisë ndërsa mësojmë nga pandemia dhe përgatitemi për krizën e ardhshme. Një furnizim i qëndrueshëm dhe i besueshëm i energjisë, me rrugë dhe furnizues të ndryshëm, rrit qëndrueshmërinë tonë ndaj presionit politik dhe ekonomik".

Ministri i Mbrojtjes së Republikës së Kosovës, Anton Quni, shprehu falënderimin dhe mirënjohjen e thellë për rolin dhe kontributin e madh të shtetit, qeverisë dhe Forcave të Armatosura të Turqisë në ndërtimin dhe zhvillimin e gjithmbarshëm të vendit tonë, vet Ministrisë së Mbrojtjes dhe Forcave të Sigurisë së Kosovës.

Ministri i Mbrojtjes Anton Quni vizitë zyrtare në Turqi

Quni-Akar: Bashkëpunim në fushën e industrisë së mbrojtjes

Në takim u diskutuan bashkëpunimi bilateral në fushën e mbrojtjes dhe të sigurisë, si dhe bashkëpunimi në fushën e industrisë së mbrojtjes

Në kuadër të vizitës zyrtare katër ditore në Republikën e Turqisë, në selinë e Ministrisë së Mbrojtjes Kombëtare, me protokollin më të lartë shtetëror dhe ceremoni të lartë ushtarake, Ministri i Mbrojtjes Anton Quni, u prit me 29 shtator 2020 në takim nga homologu i tij dhe nikoqiri, Ministri i Mbrojtjes Kombëtare të Turqisë, Hulusi Akar.

Dy ministrat zhvilluan takimin kokë më kokë, për të vazhduar pastaj kryesimin e takimit ndërmjet dy delegacioneve. Gjatë këtij takimi, ministri Akar theksoi miqësinë ndërmjet Turqisë dhe Kosovës në përgjithësi dhe partneritetin e fuqishëm ndërmjet dy ministrive dhe forcave në veçanti. Ai theksoi, nevojën e zhvillimit të mëtejshëm të marrëdhënieve të mira ndërmjet dy vendeve, ministrive dhe forcave si dhe rëndësinë e bashkëpunimit në të mirën e paqes, sigurisë dhe stabilitetit në rajon dhe më gjerë. Në takim u diskutuan bashkëpunimi bilateral në fushën e mbrojtjes dhe të sigurisë, si dhe bashkëpunimi në fushën e industrisë së mbrojtjes.

Në fjalën e tij, Ministri i Mbrojtjes së Republikës së Kosovës, Anton Quni, shprehu falënderimin dhe mirënjohjen e thellë për rolin dhe kontributin e madh të shtetit, qeverisë dhe Forcave të Armatosura të Turqisë në ndërtimin dhe zhvillimin e gjithmbarshëm të vendit tonë, vet Ministrisë së Mbrojtjes dhe Forcave të Sigurisë së Kosovës. Ndër të tjera, ministri Quni, ritheksoi se partneriteti me Republikën e Turqisë si vend shumë i rëndësishëm i NATO-s, Ministrinë e Mbrojtjes Kombëtare dhe Forcat e Armatosura të Turqisë do të vazhdojë

të jetë i fuqishëm në perspektivën tonë zhvillimore për të arritur aftësitë, kapacitetet dhe standardet më të larta operacionale për ofrimin e shërbimit tonë ndaj paqes, sigurisë dhe stabilitetit rajonal dhe më gjerë.

Gjatë takimit, me ministrin Akar dhe delegacionin e tij, ministri Quni shoqërohej nga ambasadori i Republikës së Kosovës në Ankara, Ilir Dugolli, komandanti i Forcave Tokësore, gjeneral brigade Fadil Hadërgjonaj, shefi i Kabinetit të Ministrit, Jashar Ramadani, atasheu Ushtarak në Ankara, kolonel Bekim Osmani dhe drejtori i departamentit për Bashkëpunim Ushtarak dhe Integritet Euroatlantike, kolonel Hasan Hoxha. Takimi u realizua, në kuadër të vizitës zyrtare katër ditore të ministrit Quni dhe delegacionit të tij me ftesë të homologut të tij, ministrit Akar dhe do të vazhdojë me aktivitete tjera me strukturat udhëheqëse të ministrisë, forcave të armatosura dhe industrisë së mbrojtjes.

Ministri i Mbrojtjes Quni viziton Akademinë Ushtarake të Turqisë

Në vazhdim të aktivitetëve në kuadër të vizitës zyrtare katërditore në Republikën e Turqisë me ftesë të homologut të tij, ministri i Mbrojtjes, Anton Quni, ka realizuar vizitën në Akademinë Ushtarake Turke ku është pritur nga dekan i saj, Prof. Dr. Gultekin Yıldız dhe komandanti i Regjimentit Studentor të Akademisë, gjeneral brigade Gultekin Yaralı. Gjatë takimit, ministrin Quni, nikoqirët e njoftuan me strukturën organizative, sistemin arsimor, misionin, kapacitet akademik, qëllimin dhe detyrat kryesore të akademisë.

Gjithashtu, ata e njoftuan edhe me të arriturat e kadetëve të FSK-së që studiojnë aktualisht në këtë akademi. Nga ana e tij, ministri Quni, nikoqirët i përgëzoi për të arriturat e akademisë ush-

tarak turke duke shprehur falënderimin dhe mirënjohjen e thellë për përkushtimin e tyre edhe në aftësimin sa më cilësor profesional e akademik të kadetëve tanë të cilët studiojnë aktualisht në këtë akademi. Pas takimit me lidhshmëri e akademisë, ministri Quni realizoi takimin me kadetët e FSK-së që studiojnë në këtë akademi. Nga ta, ai u njoftua me rezultatet e tyre, kushtet e studimeve, sfidat si dhe preokupimet e tyre. Me këtë rast, ministri Quni përgëzoi kadetët tanë për sukseset e arritura dhe vendosmërinë e përkushtimit të tyre për të arritur rezultate sa më të mira. Ai u rikujtoi se përveç privilegjit si kadetë-student, keni edhe përgjegjësinë e ambasadorëve të shtetit dhe kombit si dhe jeni përfaqësuesit e vlerave e identitetit të ushtarakut të

denjë të Kosovës, prandaj i inkurajoi të vazhdojnë të kultivojnë e ngritin sa më lart këto vlera në ambientin studimor shumëkombësh të akademisë përkatëse.

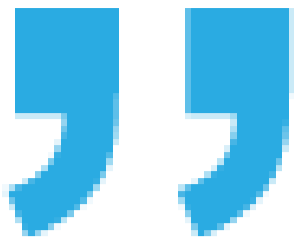
Akademia Ushtarake Turke është akademi ushtarake katër-vjeçare dhe pjesë e Universitetit Kombëtar të Mbrojtjes së Republikës së Turqisë. Misioni i saj është zhvillimi psiko-fizik dhe akademik-profesional i kadetëve të ushtrisë turke dhe mbi 20 shteteve aleate dhe miqësore të saj nga regjione dhe kontinente të ndryshme të Botës. Në kuadër të marrëveshjes dhe bashkëpunimit bilateral të ministrive dhe forcave respektive, që nga viti 2011, krahas kadetëve tjerë, në këtë akademi studiojnë edhe kadetët e FSK-së.

Interes për industrinë ushtarake turke

Ministri i Mbrojtjes Anton Quni, gjatë qëndrimit të tij zyrtar në Republikën e Turqisë vizitoi edhe kompanitë turke të industrisë së mbrojtjes në Ankara dhe Stamboll. Ai me delegacionin e tij, vizituan Industrinë e Hapësirës Ajrore Turke (TAI) dhe kompaninë Baykar e cila zhvillon teknologjitë më të përparuara transformuese për fushën e aviacionit. Ata u njoftuan nga afër edhe me avionët, pajisjet dhe sistemet që dizajnnon kompania Baykar në bashkëpunim me kompaninë Roketsan si kompania kryesore e industrisë turke në teknologjinë e raketave. Gjithashtu, ministri Quni me delegacionin e tij vizitoi edhe kompaninë Nurol, ndër prodhuesit kryesor të automjeteve motorike tokësore dhe kompaninë Aselsan si prodhuese kryesore e sistemeve të komunikimit, radarëve, luftës elektronike, mbrojtjes ajrore dhe të shënjestrimit. Edhe në këto kompani u njoftuan me automjetet, pajisjet dhe sistemet funksionale dhe ato në dizajnim e sipër. Këto vizita shënuan edhe përfundimin e vizitës shumë të suksesshme zyrtare të ministrit Quni e cila u realizua me ftesë zyrtare të homologut të tij turk, ministrit Akar, në funksion të thellimit të mëtejshëm të bashkëpunimit dypalësh në fushën e mbrojtjes.

“Vendi jep një kontribut të rëndësishëm duke marrë pjesë në misionet ndërkombëtare dhe deri më tani janë dërguar mbi 4,000 trupa. Unë jam e kënaqur që oficerët tanë kanë përfunduar me sukses misionin. Kjo është një përvojë e madhe për oficerët tanë. Këto misione profilizojnë profesionistët tanë më të mirë,” - tha ministrja Shekerinska.

NË MISIONET NDËRKOMBËTARE JANË DERGUAR MBI 4,000 TRUPA

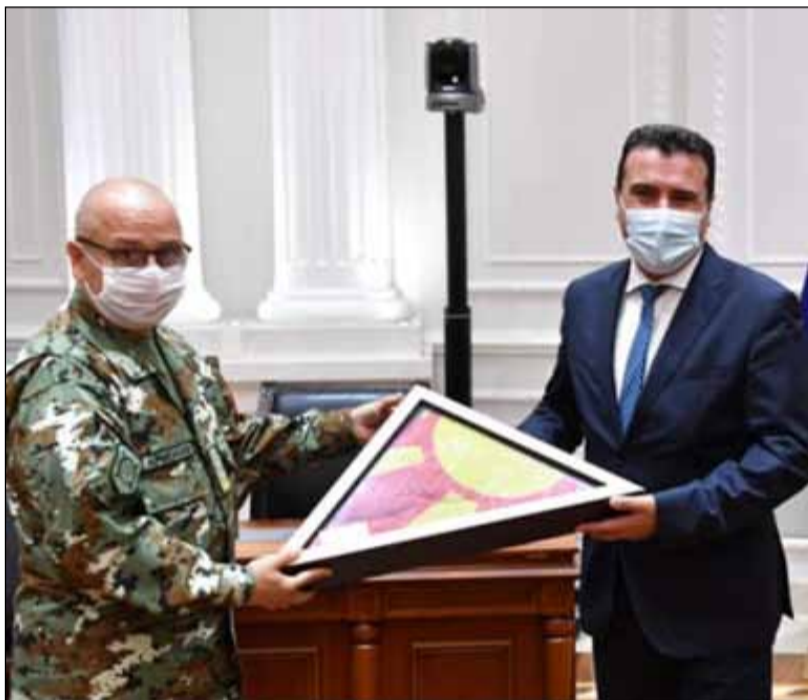
Zaev: Pjesëtarët e armatës ushtarake janë një krenari për vendin

Maqedonia e Veriut filloi kontributin e saj në misionin “Mbështetja e Vendosur” në Afganistan 6 vjet më parë me 13 rotacione gjashtë-mujore

Kryeministri i Republikës së Maqedonisë së Veriut Zoran Zaev dhe ministrja e Mbrojtjes Radmilla Shekerinska u takuan me një grup oficerësh që u kthyen nga misioni “Mbështetja e Vendosur” në Afganistan. Në takim, i cili gjithashtu u ndoq nga zëvendësministri i Mbrojtjes Bashkim Hasani, kryeministri Zaev personalisht dhe në emër të Qeverisë falënderoi dhe përgëzoi oficerët për misionin e suksesshëm.

Kryeministri Zaev theksoi se pjesëtarët e Armatës sonë janë një krenari për vendin dhe me profesionalizmin e tyre të lartë janë një partner i dëshirueshëm në misionet ndërkombëtare. “Tani jemi një anëtar i NATO-s. Dhe si një partner i barabartë, ne ndajmë me përgjegjësi kontributin në ruajtjen e paqes në botë. “Ju përfaqësoni vendin tonë në dritën më të mirë, gjë që është jashtëzakonisht e rëndësishme,” tha kryeministri Zaev.

Në takim, ministrja e Mbrojtjes Radmilla Shekerinska theksoi se vendi jep një kontribut të rëndësishëm duke marrë pjesë në misionet ndërkombëtare dhe deri më tani janë dërguar mbi 4,000 trupa. “Unë jam e kënaqur që oficerët tanë kanë përfunduar me sukses misionin. Kjo është një përvojë e madhe për oficerët tanë. “Këto misione profilizojnë profesionistët tanë më të mirë,” tha ministrja Shekerinska. Oficerët e shtabit, të cilët u kthyen nga Mazar-e-Sharif dhe u vendosën në kuadër të Komandës së Trajnimit, Këshillimit dhe Ndihmës-Veri, theksuan se trupat dhe oficerët tanë janë një partner i vlerësuar dhe i besuar në misionet ndërkombëtare. Në takim u shpreh kënaqësia me kushtet e përmirësuara ndjeshëm në Armatë, duke theksuar mbështetjen

e Qeverisë për përmirësimin e kushteve materiale, statusit dhe dinjitetit të ushtarëve dhe oficerëve.

Në të njëjtën kohë, u theksua se mbetet angazhimi për pjesëmarrje të mëtejshme në misionet ekzistuese dhe të reja ndërkombëtare. Paqeruajtësit tanë përfunduan pjesëmarrjen e tyre në Komandën e Veriut në Afganistan, kthyen flamurin maqedonas në

shtëpi dhe ia dhuruan kryeministrit. Republika e Maqedonisë Veriore filloi kontributin e saj me oficerë të stafit në Komandën për Trajnim, Këshillim dhe Ndihmë-Veriut 6 vjet më parë dhe mori pjesë me 13 rotacione gjashtë-mujore. Pjesëmarrja e anëtarëve të Ushtrisë në Misionin e Mbështetjes së Vendosur në Kabul, Afganistan, vazhdon deri në përfundimin e saj.

STEVO PENDAROVSKI-BORUT PAHOR

Ushtria është e gatshme t'u përgjigjet të gjitha sfidave

Presidenti i Republikës së Maqedonisë Veriore dhe Komandanti Suprem i Forcave të Armatosura, Stevo Pendarovski, i shoqëruar nga Presidenti i Republikës së Sllovenisë, Borut Pahor, në Ohër vizituan me 26 shtator kampin e stërvitjes së ujit të Ushtrisë së Republikës së Maqedonisë Veriore.

Presidenti Pendarovski dhe mysafiri nga Sllovenia pas pritjes nga Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Ushtrisë, Gjeneral Lejtnant Vasko Gjurginovski u njohën me një pjesë të trajnimit të kryer nga anëtarët e Batalionit të Forcave Speciale, si dhe mundësitë e ofruara nga kjo kapaciteti i Ushtrisë për të kryer aktivitete të këtij lloji.

Anëtarët e Batalionit të Forcave Speciale, përpara Komandantit Suprem dhe të ftuarit nga Sllovenia, përmes një ushtrimi metodik-demonstrues, demonstruan procedurat që zbatohen për një situatë të krizës së pengjeve

në një anije, në të cilën ishte përfshirë një helikopter MI-8/17 nga Krahu Ajror i Ushtrisë, duke demonstruar një nivel të lartë të trajnimit dhe stërvitjes për kryerjen e detyrave komplekse të ujit në përputhje me standardet e NATO-s të zbatueshme në situata të tilla.

Para stërvitjes, misioni dhe detyrat e Ushtrisë së Republikës së Maqedonisë Veriore iu paraqitën Presidentit të Sllovenisë, dhe anëtarët e Batalionit të Forcave Speciale, “Ujqërit” popullorë kryen një ushtrim të shkurtër demonstrues, duke paraqitur disa nga artet marciale për të cilat kjo njësi jonë elitare.

Duke theksuar nivelin e lartë të ekspertizës së pjesëtarëve të Ushtrisë së Republikës së Maqedonisë Veriore, për të kryer detyrat që dalin nga anëtarësimi ynë i plotë në NATO, Presidenti Pendarovski pas stërvitjes tha se anëtarët e Ushtrisë janë të trajnuar dhe të gatshëm t'i përgjigjen të gjitha sfidave në misionin e tyre.

Gjatë vizitës, anëtarët e Batalionit të Forcave Speciale dhe WING të Forcave Ajrore, përpara presidentëve dhe mediave të pranishme, edhe një herë treguan trajnimin dhe gatishmërinë e tyre për t'iu përgjigjur të gjitha sfidave me të cilat do të përballëshin brenda misioneve të tyre, gatishmërinë e anëtarëve të Ushtrisë së Republikës së Maqedonisë Veriore për të kryer çdo lloj detyre që del nga anëtarësimi ynë i plotë në NATO.

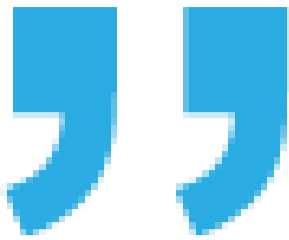
Anëtarësimi në NATO, një kapitull i kurorëzuar me sukses

“Vendi ynë është deklaruar se dëshiron të bëhet anëtar i NATO-s në një kohë kur shumica e të pranishmëve këtu, të gjithë ju studentë, nuk ishit lindur akoma. Kjo ëndërr zgjati shumë. Duhej ta lëvizim këtë maratonë të gjatë deri në fund, sepse edhe shteti, edhe qytetarët, e posaçërisht të rinjtë, prisnin dhe ishin lodhur nga ato pritje të dështuara. Kjo qeveri dhe kjo skuadër kanë vendosur që status quo-ja duhet të ndryshojë dhe se duhet të bëjmë një hap përpara. “Dhe me të vërtetë ndodhi, vendi ynë u bë anëtar i NATO-s,” tha ministrja e Mbrojtjes Radmilla Shekerinska në një fjalim drejtuar studentëve të

sapo regjistruar në Fakultetin e Sigurisë në fillimin e sotëm zyrtar të vitit të ri akademik dhe festimin solemn të orës së parë akademike. Shekerinska theksoi se anëtarësimi në NATO është një kapitull që ne e kemi kurorëzuar me sukses, por tani po hapim një të ri. “Flamujt e BE dhe NATO pranë flamurit maqedonas nuk tregojnë vetëm fjalë, ato tregojnë se ne jemi vërtet të gatshëm ta ndryshojmë vendin për më mirë për t'i merituar dhe për të siguruar sigurinë e NATO-s dhe prosperitetin evropian për të gjithë ne,” tha ministrja. Duke folur për rolin e sigurisë në kohën e re dhe mundësitë e ofruara në kurrikulën e re për studim, ministrja Shekerinska nënvizoi se siguria është, siç

tha ajo, edhe nëse shteti do të jetë në gjendje të merret me epidemi siç ajo që kemi tani. “Gjithashtu është siguri nëse shteti do të jetë në gjendje të përshtatet me sukses ndaj ndryshimeve klimatike, nëse do të sigurojë ushqim në dispozicion dhe cilësor, nëse do të mbrojë sistemet e kompjuterike, nëse do të na mbrojë nga ndërhyrjet e vazhdueshme si në privatësinë tonë ashtu edhe në të drejtat tona,” tha ministrja. Studentëve të Fakultetit të Sigurisë iu drejtuan edhe dekani Nikolla Dujovski, prorektori i Universitetit “Kliment Ohridski” Marjan Gjurovski dhe sekretarja e shtetit e Ministrisë së Brendshme, Magdalena Nestorovska.

Vendi ka qenë një partner dhe aleat i Malit të Zi gjatë gjithë këtyre viteve, duke siguruar mbështetje, si në rrugën tonë drejt anëtarësimit të plotë në NATO dhe në procesin e integritimit, veçanërisht në fushat e trajnimit të stafit, pjesëmarrjes së përbashkët në misionet ISAF dhe Mbështetjes së Vendosur në Afganistani dhe procesi gjithëpërfshirës i modernizimit të VCG.

MINISTRIA E MBROJTJES E REPUBLIKËS FEDERALE TË GJERMANISË

50.000 maska mbrojtëse për Ministrinë dhe Ushtrinë e Malit të Zi

Kjo është një provë e gatishmërisë së Gjermanisë për t'i dhënë mbështetje Malit të Zi

Ministria e Mbrojtjes e Republikës Federale të Gjermanisë dhuroi 50,000 maska mbrojtëse Ministrisë së Mbrojtjes dhe Ushtrisë së Malit të Zi. Me rastin e dorëzimit zyrtar, i dërguari i Ministrisë së Mbrojtjes, Nënkolonel Thomas Becker dhe Zëvendës Ambasadori i Republikës Federale të Gjermanisë në Malin e Zi, Christopher Broyning, u takuan me Drejtorin e Përgjithshëm të Drejtorisë për Politikën e Mbrojtjes dhe Planifikimit, Gjeneral Major Rajko Pesic.

Pesic falënderoi për dhurimin e Ministrisë së Mbrojtjes të Republikës Federale të Gjermanisë dhe theksoi se kjo është një provë tjetër e gatishmërisë së Gjermanisë për t'i dhënë mbështetje Malit të Zi, si në fushën e mbrojtjes ashtu edhe në fusha të tjera. Ai theksoi se vendi ka qenë një partner dhe aleat i Malit të Zi gjatë gjithë këtyre viteve, duke siguruar mbështetje, si në rrugën tonë drejt anëtarësimit të plotë në NATO dhe në procesin e integritimit, veçanërisht në fushat e trajnimit të stafit, pjesëmarrjes së përbashkët në misionet ISAF dhe Mbështetjes së Vendosur në Afganistani dhe procesi gjithëpërfshirës i modernizimit të VCG. Pesic tha se bashkëpunimi midis dy ministrive deri më tani ka ndodhur përmes zbatimit të suksesshëm të planeve dypalëshe vjetore dhe vuri në dukje se përvoja dhe njohuritë e fituara nga një numër i konsiderueshëm i aktivitetëve në periudhën e kaluar vlerësohen veçanërisht.

Broyning theksoi marrëdhëniet e mira dhe miqësore midis dy vendeve dhe tha se Mali i Zi mund të llogarisë

në mbështetjen e mëtejshme nga Gjermania në fushën e mbrojtjes. Ai vuri në dukje bashkëpunimin e zhvilluar dhe afatgjatë midis dy vendeve në fusha të ndryshme me rëndësi të ndërsjellë dhe në këtë kontekst shtoi faktin se Gjermania mbetet e përkushtuar për t'i ofruar ndihmë të mëtejshme Malit të Zi në rrugën e saj drejt integritimit të Bashkimit Evropian.

Nënkoloneli Becker vuri në dukje

kontributin e Ministrisë së Mbrojtjes së Malit të Zi për forcimin e bashkëpunimit tashmë të shkëlqyeshëm të mbrojtjes midis dy vendeve dhe shprehu shpresën se pavarësisht nga situata aktuale e pandemisë aktuale të virusit COVID-19, do të krijohen kushte për zbatimin e planeve të planifikuara të bashkëpunimit dypalësh dhe intensifikimin e tyre të mëtejshëm.

Nënkolonel Veselin Pejović dërgohet në misionin e KFOR-it

Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Ushtrisë së Malit të Zi, Gjeneral Major Dragutin Dakic, bisedoi me Nënkolonel Veselin Pejović në lidhje me dërgimin e tij në misionin ndërkombëtar "Forca e Kosovës" (KFOR).

Nënkolonel Pejović do të jetë në mision në Kosovë për një vit, ku do të kryejë detyrat e personelit në pozitën e Zëvendës Shefit të Departamentit të Inxhinierisë.

Gjeneral Majori Dakic i uroi atij sukses në misionin më të gjatë dhe më të suksesshëm të NATO-s dhe shtoi se ai priste të përfaqësonte Malin e Zi në mënyrë të mirë dhe të siguronte mbështetje shtesë për angazhimin e vazhdueshëm të KFOR-it për ruajtjen e stabilitetit në Kosovë. Dakic arriti në përfundim se kjo do të ishte një mundësi e rëndësishme për Nënkolonel Pejovic për të përmirësuar njohuritë dhe aftësitë e tij.

7 TETORI, DITA E USHTRISË SË MALIT TË ZI

Mosha mesatare e ushtrisë është ulur nga 43 në 36 vjet

Ministri i Mbrojtjes Predrag Bošković, Presidenti i Komunës së Tivarit Dušan Raičević dhe Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Ushtrisë së Malit të Zi Gjeneral Major Dragutin Dakic me rastin e 7 Tetorit, Dita e Ushtrisë së Malit të Zi vendosën një kurorë lulesh në monumentin në Tudemili.

Me atë rast, Ministri Bošković përgëzoi Ditën e Ushtrisë së Malit të Zi dhe tha se është një datë që është thurur në historinë e Malit të Zi, por gjithashtu e veçantë sepse trashëgon një traditë mijëvjeçare të Malit të Zi dhe ushtrisë sonë. "Mali i Zi ka pasur shumë data në historinë e tij, por kjo dëshmon për faktin se Mali i Zi ka ekzistuar dhe do të ekzistojë përgjithmonë. Ajo që dua të theksoj me krenari është se ne e festojmë këtë datë si

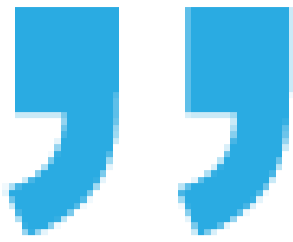
institucioni me besimin më të madh në shtet, një institucion që është gjithmonë në shërbim të qytetarëve. Kjo është ajo që bëme, i cili ishte qëllimi ynë, që në kohën e sfidave moderne, Ushtria do të jetë e para që do të hidhet në telashe për qytetarët e Malit të Zi", tha Boshkovic dhe kujtoi se Mali i Zi ka qenë krenar për ushtrinë e tij gjatë gjithë historisë. "Mali i Zi i sotëm është një vend i ri Evropian, por mbi të gjitha është një vend që trashëgon ato vlera që janë thurur në vetë kartën e Aleancës së Atlantikut të Veriut dhe ka dhënë një

kontribut të pamatshëm për këtë." Jam i sigurt që do të vazhdojë edhe në periudhën tjetër. Ushtria do të ketë akoma diçka për të treguar kur bëhet fjalë për marrëdhëniet me qytetarët e Malit të Zi", vuri në dukje Boskovic.

Duke folur për modernizimin, Ministri Boskovic tha se ishte bërë shumë, duke marrë parasysh që nuk ishte bërë asnjë investim në Ushtri për një kohë të gjatë dhe se mbi 120 milion euro ishin investuar në rinovimin e saj gjatë mandatit të kësaj Qeverie. Ai theksoi se është po aq krenar për

atë që është bërë kur bëhet fjalë për vetë Ushtrinë, profilizimin e saj dhe përcaktimin e hierarkisë së përgjithshme të ushtrisë sipas reputacionit të forcave të armatosura më moderne të NATO-s. "Vetë fakti që ne kemi ulur moshën mesatare të ushtrisë nga 43 në 36 vjet, tregon se sa e kemi rinovuar stafin ushtarak dhe sa kishte interes për thirrjen ushtarake. "Vetëm në fund të shtatorit, mbi 200 të rinj hynë në sistemin e ushtrisë dhe kjo traditë duhet të vazhdojë," tha Boskovic.

Marreveshja synon thellimin e bashkëpunimit në rajonin e Detit të Zi, në mbështetje të zbatimi të objektivave dhe aftësive të NATO-s, në fushën e sigurisë kibernetike, etj. Ajo mbështet zhvillimin e Forcave të Armatosura Bullgare në lidhje me Objektivat e Aftësive të Forcave të NATO-s, tha Ministri Karakachanov.

Sekretari i Mbrojtjes i SHBA, Mark Esper-Ministri Karakachanov

SHBA-Bullgari: Marrëveshje 10 vjeçare në fushën e mbrojtjes

Mark Esper: "Ne e vlerësojmë shumë rolin e Bullgarisë si një gjenerator i sigurisë dhe stabilitetit si në rajon ashtu dhe brenda Aleancës"

Sekretari i Mbrojtjes i SHBA, Mark Esper dhe Ministri i Mbrojtjes i Bullgarisë Krasimir Karakachanov kanë nënshkruar në Pentagon marrëveshjen e "Bashkëpunimit 10-vjeçar midis Republikës së Bullgarisë dhe Shteteve të Bashkuara të Amerikës në Fushën e Mbrojtjes".

"Marreveshja synon thellimin e bashkëpunimit në rajonin e Detit të Zi, në mbështetje të zbatimi të objektivave dhe aftësive të NATO-s, në fushën e sigurisë kibernetike, etj. Ajo mbështet zhvillimin e Forcave të Armatosura Bullgare në lidhje me Objektivat e Aftësive të Forcave të NATO-s, tha Ministri Karakachanov. Ai theksoi se pavarësisht krizës me COVID 19 dhe ndikimit të mundshëm në ekonominë e vendit, Ministria e Mbrojtjes vazhdon të punojë në projekte të mëdha për modernizimin e Ushtrisë Bullgare. Investimet në fushën e mbrojtjes nënkuptojnë më shumë punë të arritura përmes zhvillimit të bashkëpunimit industrial me kompani udhëheqëse në kompleksin ushtarak-industrial. Ne jemi të kënaqur me vendimin e Shteteve të Bashkuara për të shtuar Bullgarinë në listën e vendeve që mund të përfitojnë nga pagesa e shtyrë në projektet e mundshme të ardhshme", tha Ministri Karakachanov.

"Ne e vlerësojmë shumë rolin e Bullgarisë si një gjenerator i sigurisë dhe stabilitetit si në rajon ashtu edhe brenda sigurisë kolektive", tha Sekretari i Mbrojtjes i SH.B.A. Mark Esper, i cili shprehimisht falënderoi Bullgarinë për bashkëpunimin e frytshëm dypalësh. "Vendi juaj është një shembull i një numri shtetesh anëtare të NATO-s që

zbatojnë planin për të rritur buxhetin ushtarak në 2% të prodhimit të brendshëm bruto për qëllime mbrojtjeje", tha Mark Esper, duke vënë në dukje interesat e përbashkëta të të dy vendeve në rajonin e Detit të Zi.

Gjatë qëndrimit në SHBA, ministri Karakachanov zhvilloi dy takime në Departamentin e Shtetit-me Ndihmës Sekretarin e Shtetit për Çështjet Politike David Hale dhe Ndihmës Sekretarin e Shtetit për Çështjet Politico-Ushtarake Clark Cooper

ku u diskutua për çështjet e sigurisë në rajonin e Detit të Zi, Ballkanin Perëndimor dhe Lindjen e Mesme; prania e shtuar, intensitetin e stërvitjeve dhe trajnimeve të përbashkëta, etj. Ministri Karakachanov zhvilloi takime dhe bisedime me Guvernatorin e Shtetit të Tenesit, si dhe me përfaqësuesit e Gardës Kombëtare të Tenesit, me të cilën Ushtria Bullgare ka krijuar bashkëpunim dypalësh dhe projekte të shumta të përbashkëta që nga viti 1993.

Qindra ushtarakë në fushatën për dhurimin e gjakut

Afro 400 ushtarakë kanë dhuruar gjak falas vetëm gjatë muajit të fundit, duke ndihmuar në këtë mënyrë për shpëtimin e jetëve njerëzore, bëri të ditur Akademia Ushtarake-Mjekësore në Sofje. Dhurimi i gjakut zhvillohet në kuadrin e fushatës "Ji një prej nesh! Dhuro gjak, shpëto një jetë!". Nga Akademia Ushtarake-Mjekësore deklaruan se çdo vit rreth 6000 - 7000 veta dhurojnë gjak për spitalin, ndërsa gjysma prej tyre janë nga Ushtria Bullgare. Akademia Ushtarake Bullgare i falënderoi edhe bullgarët që tashmë janë shëruar nga Covid-19, të cilët dhurojnë plazmë rekonvalescente, duke i ndihmuar të tjerët për ta përballuar infektimin.

FORCAT USHTARAKO-AJRORE

69 përvjetori i avio-bazës "Bezmer"

Avio-baza "Bezmer", afër Jambolit feston 69 vjet nga krijimi i vet. Me këtë rast atje u shpallën Ditë të Dyerve të Hapur dhe vizituesit do të mund të shohin avio-teknikë të posaçme. Avio-baza "Bezmer" u krijua si avio-regjiment më 5 tetor 1951 në bazën "Graf Ignatievo" afër Plovdivit, ndërsa gjatë vitit 1955 avio-regjimenti u bazua në aeroportin "Bezmer".

MINISTRIT TË MBROJTJES KRASIMIR KARAKAÇANOV

Bashkëpunimi me SHBA-në kundër rreziqeve për sigurimin në rajon

Një vlerësim i lartë i bashkëpunimit dypalësh mes Bullgarisë dhe SHBA-së në fushën e sigurisë dhe mbrojtjes ishte dhënë në takimin e Zëvendëskryeministrit dhe Ministrisë të Mbrojtjes Krasimir Karakachanov me Marcus Tommy, drejtor i NATO-s dhe i çështjeve strategjike evropiane në Këshillin e Sigurisë Kombëtare pranë Shtëpisë së Bardhë.

Ky ishte takimi i parë i serive të takimeve të Karakachanovit gjatë vizitës së tij të punës në SHBA, bëri të ditur Ministria e Mbrojtjes.

Zëvendëskryeministri bullgar

theksoi rëndësinë e bashkëpunimit me SHBA-në në kontekstin e riskut të madh të sigurisë në rajonin e Ballkanit, Detit të Zi dhe Lindjes së Mesme. U nënvizua se një rol kyç për thellimin e dialogut strategjik ka luajtur takimi mes Presidentit të SHBA-së Donald Trump dhe Kryeministri Bojko Borisov para një viti.

Karakachanov u takua edhe me përfaqësues të drejtorisë së Lockheed Martin, ku u shqyrtua zbatimi i marrëveshjes për furnizimin e F-16.

Nderimi për dëshmorët do të jetë i vazhdueshëm

PROF. ASOC. DR. BERNARD ZOTAJ

Vlora e historisë

Vlora është nëna dhe babai i kombit, këtu lindi kombi, këtu u mblodhën burrat e gratë e vendit dhe vendosën krijimin e shtetit modern shqiptar. Vlora ka qenë e njohur në historinë e Ilirisë, të Arbërisë, me burra dhe me gra që bënë emër dhe i dhanë jetë e frymëzim shoqërisë shqiptare. Kur vjen në Vlorë, nuk mund të mos hedhësh sytë nga kalaja e Kaninës, një kala plot histori, plot lavdi dhe plot respekt e nderime.

Historia e Vlorës është e lidhur pazgjidhshmërisht me emrin e Kaninës, nga vatra e së cilës kanë dalë pesë kryeministra, të pestë nga i njëjti fis që kanë drejtuar qeveritë e shtetit më të fuqishëm të kohës, Perandorinë Osmane. Vlora është vazhdimësit e fisit të Aranitasve që bëri dhëndër Heroin tonë Kombëtar, Gjergj Kastrioti Skënderbeu. Vlora lidhet së shumti me kontributin dhe vlerat që ka kjo familje përgjatë tërë kohërave, në qendër të cilës ndodhet figura e Ismail Qemalit, njerit me kulturë dhe patriotit të madh.

Vlora është e trimave të pavarësisë, e luftëtarëve të Luftës së Janinës, e kapadanëve dhe kapedaneve të Luftës së Vlorës më 1920, dhe e një plejade burrash e grash që bënë kuvende dhe ngritën shoqëri patriotike dhe i dhanë emër e nder në shekuj.

Vlora u bë në Shqipëri vatra më e zjarrtë në Luftën e Dytë Botërore. Fillimet e lëvizjes antifashiste në këtë qytet, kanë qenë "fitili" që në një farë mënyre ndezi uraganin e luftës së madhe në Shqipëri. Qëndresa heroike e luftëtarëve të lirisë gjatë epopesë së lavdishme të LANÇ-it ishte madhore. Kjo luftë që përfshiu mbarë popullsinë shqiptare, e drejtuar me zgjuarsin nga PKSH, në luftë të armatosur në radhë të parë rininë shkollore e fshatare për çlirimin e vendit nga pushtuesit nazifashist e bashkëpunorët e tyre. Shembull i heroizmit është betimi dhe qëndresa e katër heronjve të Topanasë, që të rrethuar luftuan deri në fishekun e fundit dhe nuk u dhanë të gjallë.

Heronjtë e Topanasë

U mbushën 78 vite nga dita kur 4 djem të Vlorës, bij të nderuar dhe të lavdishëm të këtij qyteti heroik, shkruan një nga epopetë e mëdha të Luftës Antifashiste Nacionalçlirimtare, duke dhënë jetën në luftë të pabarabartë me pushtuesit fashistë dhe bashkëpunëtorët e tyre. Kjo ditë, ka hyrë në historinë kombëtare si ngjarje e madhe për popullin e Vlorës, i cili e ka vlerësuar lart aktin e tyre heroik, në një kohë kur ende kjo luftë nuk kishte marrë përmasat e uraganit të vërtetë popullor. Katër djemtë e Vlorës, Hajredin Bylyshi, Mumin Selami, Bajram Tushi

dhe Hiqmet Buzi, të bindur në drejtësinë e kauzës së tyre, e cila ishte padyshim më e përparuar e kohës, lanë bankat e shkollës dhe u bashkuan me fillimet e lëvizjes çlirimtare antifashiste. 4 Heronjtë e Topanasë në Vlorë ishin pionierët e parë të lëvizjes, më i madhi ishte 21 vjeç dhe më i vogli 15 vjeç.

Hajradin Bylyshi lindi në Tërbaç, në tetor 1920. U rrit nën kujdesin e prindëve dhe të tregimeve për Luftën e Vlorës 1920. Hajredini ndoqi mësimet në shkollën tregtare, ku ra në kontakt me grupet e lëvizjes. Përfundoi nga shkollë, vijoi punën në Kuçovë, por përsëri vijoi mësimet në shkollën tregtare, ku u ngritë dhe funksionoi grupet e lëvizjes dhe filloi të punonte me teknikën e shtypit.

Mumin Selami lindi në Kallarat në dhjetor 1923. Prindrit, por në veçanti nënë Duze u mundua shumë në jetë, pasi ai vinte i paktë nga trupi dhe i dobët. Ndoqi shkollat nga Saranda në Tiranë. Për veprimtari atdhetare burgoset në vitin 1939-1940, përjashtohet nga gjimnazi dhe përfundon në Kuç, pastaj në Vlorë ku u njoh me shokët Hajredin e Bajram.

Bajram Tushi lindi në Vermik në

maj 1924. Pas përfundimit të shkollës fillore vijoi studimet në shkollën tregtare në vitin 1936. Këtu nisi veprimtarinë revolucionare dhe ra në kontakt me ide të komunizmit. Kështu filloi jetën ilegale dhe nisi veprimtarinë revolucionare.

Hiqmet Buzi lindi në qytetin e Vlorës në vitin 1927, në lagjen Topana. Ndoqi shkollën fillore dhe vazhdoi studimet në Normale të Elbasanit, ku fitoi me konkurs. Vijoi studimet deri në shkurt 1942, por e përjashtojnë ngë shkolla si "element trubullues". Në Vlorë vijon aktivitetin me të rinjtë komunist të kohës...

Antifashistët që shkruan histori

Lufta midis katër të rinjve dhe 400 karabinerëve e mercenarëve u zhvillua në natën e tetorit të vitit 1942. Qyteti i Vlorës ishte në errësirë. Nëpër rrugë patrullonin karabinierët, hapat e të cilëve prishën heshtjen e natës. Në një shtëpi të thjeshtë të lagjes Topana, në shtëpinë e Murat Lamçes, katër të rinj antifashistë, katër bij të popullit, Hajredin Bylyshi, Mumin Selami, Hiqmet Buzi e Bajram Tushi, ishin mbledhur për detyrën e

ngarkuar, të nesërmen do të shkonin në Myzeqenë e Vlorës për propogandë dhe agitacion në radhët e rinisë dhe të popullit.

Hiqmeti ishte më i vogli dhe Hajredini më i madhi. Të gjithë e donin dhe e respektonin, njeri-tjetrin. Në natën e errët, kishte dhe të tjerë që përgjonin, hafije që kishin parë diçka atë natë. Në heshtjen e natës 400 karabinierë rrethuan Toponanë, lagjen e varfër të popullit. Për katër trima ishin angazhuar rreth 400 mercenarë. Në rrugët e ngushta të lagjes kishte lëvizje... Një e trokitur e fortë u dëgjua në derë. Hapeni se jemi shokë... E kuptuan se ishin të rrethuar, pasi në këtë orë të vonë nuk prisnin shokë... Të katër në heshtje i dhanë dorën njeri-tjetrit, duke u parë në sy: Të gjallë nuk dorëzohemi, folën me një zë.

Filloi beteja. Lagjja u zgjua nga të shtënat e armëve. Mumini sulet pas Hajredinit për të çarë rrethimin. Barjami dhe Hiqmeti i vogël i mbështesin me zjarr sulmin e shokëve, duke qëlluar nga dritaret e shtëpisë. Fashistët kujtuan se do të dorëzoheshin, por shtëpia e thjeshtë me kallama, katër trimat e kthyen në kështjellë. Ra Hajredini, më pas dhe Mumini. Mbetën dy. U sul Barjami me bomba e revolver, por bie në fushën e nderit. Mbeti vetëm Hiqmeti i vogël. Edhe ky nuk u dha i gjallë. Plumbi e goditi dhe ra dëshmorë e shkruar histori.

Qyteti i Vlorës e mori vesh për katër trimat që ranë duke luftuar heroikisht. Lufta për hakmarrje filloi... Marshalli italian Lombardo, në tryezë kishte vendosur tri kobure, katër këmbë të përgjakura dhe fotografi... para tij në këmbë qëndronin disa të rinj dhe nxënës të shkollës tregtare të burgosur. Këta njerëz të vrarë në fotografi, unë me këto duar i kam vrarë, mburrej marshalli. Marshalli se pati të gjatë, se më 16 janar 1943, u ekzekutua nga njësit guerril i Vlorës. Dëshmorët janë shqiponja mali. Vepra e tyre e lavdishme është e pavdekshme. Ata nderohen si atdhetarë të vendosur, gjaku i të cilëve është

gjithmonë në themelet e Shqipërisë. Trimat thotë populli lindin po kurrë nuk vdesin, në gjoks plumbat i presin dhe vatanin nuk e shesin, ndaj në histori për jetë mbesin. Të katër mbetën etalon të heroizmit. Ne sot përulemi me respekt të thellë para veprës së tyre të ndritur. I përjetshëm kujtimi i tyre, sepse ata dhanë jetën për çlirimin e Atdheut.

Lartësimi i vlerave

Koha ka kujtesën e vet historike. Ka ca gjera që edhe mund të harrohen apo falen për shkak të kohës që ka kaluar. Por ajo që nuk mund të harrohet është kujtimi i aktit të madh heroik të të gjithë Heronjve dhe Dëshmorëve të lavdishëm të LANÇ-it, e cila mbetet në histori. Ndaj dhe sa më shumë koha kalon, akti heroik i Heronjve e Dëshmorëve nuk zbehet, përkundrazi lartësohet dhe merr vlera. Ka nga ata që duan sot të harrojnë, por të jenë të sigurt se një ditë do të harrohen ata vetë, kurse Heronjtë e Dëshmorët e LANÇ-it, pjesë e të cilës janë dhe 4 Heronjtë e Topanasë, do të ndriqojnë në historinë e kombit tonë. Vendin e tyre askush nuk e zë në histori apo nuk e sposton dot, sepse aktet e tyre janë nga momentet më kyçe të historisë dhe të heroizmit të popullit tonë për liri e pavarësi.

Asnjë rëndësi nuk ka për Heronjtë e Dëshmorët se kush e udhëhoqi LANÇ-in. Atë e udhëhoqën ata që ishin më trimat, më nacionalistë, më antifashistë dhe që u dolën zot fateve të Atdheut në momentet më të vështira.

Koha bën të vetën. Mundet që edhe vlerësimet historike për aktet e tyre të pësojnë devijime historike anormale si po ndodh edhe sot, nga përpjekjet e sforcuara për të zbehur sado pak lavdinë dhe heroizmin e tyre dhe të Luftës Antifashiste Nacionalçlirimtare, gjithmonë janë të humbura. Heronjtë dhe Dëshmorët e Luftës, pjesë e rëndësishme e të cilës janë edhe 4 Heronjtë e Topanasë, e kanë shkruar me gjak dhe lavdinë e tyre të merituar nuk ka burrë që e çenon.

Vlora ka pasur gjithmonë sensin e orientimit pozitiv në të gjitha kohërat. Në këtë pikëpamje, të gjithë ata që e dinë mirë historinë, janë krenarë për atë që bënë, jo thjesht atë "që donin" por atë që duhej "në kohën dhe vendin e duhur", duke na lënë pas një vepër që nuk do të shlyhet nga kujtesa e historisë dhe nuk do të harrohet nga brezat.

Pavarësisht zigzakeve të historisë të disa historianëve të sotëm dhe njerëzve të reaksionit, vepra e Heronjve dhe Dëshmorëve të Luftës Antifashiste Nacionalçlirimtare është e paprekshme, e pacënuar, e plotë, integrale dhe e nderuar deri në fund. Shkrimtari Kleo Lati i ka përjetësuar në librin Heronjtë e Topanasë në vitin 1979, heronjtë janë vlerësuar me titullin e lartë "Hero i Popullit", shkolla, rrugë mbajnë emrin e tyre. Për ta janë thurur këngë, bërë piktura dhe shkruar në vijimësi.

Hapësirë

Cheops zbulon një prej planetëve më ekstreme të njohura

Teleskopi i ri hapësinor për vëzhgimin e eksoplaneteve, Cheops, zbuloi fytyrën e një prej më ekstremeve të njohura, me një temperaturë sipërfaqeje prej 3 200 gradë Celsius, sipas një studimi të publikuar së fundi.

Ai është vetëm 50 metra, por që nga pika e vëzhgimit, në orbitë rreth Tokës që prej dhjetorit të kaluar, Cheopsi sheh larg. Në këtë rast, eksoplaneti WASP-189b, që rrotullohet rreth yllit HD 133112, larg sistemit tonë diellor, 322 vite dritë larg, në konstelacionin Peshorja.

Çdo gjë është e jashtëzakonshme në këtë çift që i përket fisit të më shumë se 4 000 eksoplanetëve të listuar deri më

Ylli i tij pritës është "shumë i madh, shumë më masiv dhe më i nxehtë se dielli ynë, rreth 7 700 gradë

sot, trupa qiellorë që rrotullohen rreth një ylli tjetër përveç diellit, të identifikuar që nga i pari në 1995.

WASP-189b është një gjigant gazi tepër i nxehtë, i ngjashëm me Jupiterin. Ajo është njëzet herë më afër yllit të saj sesa ne me tonat.

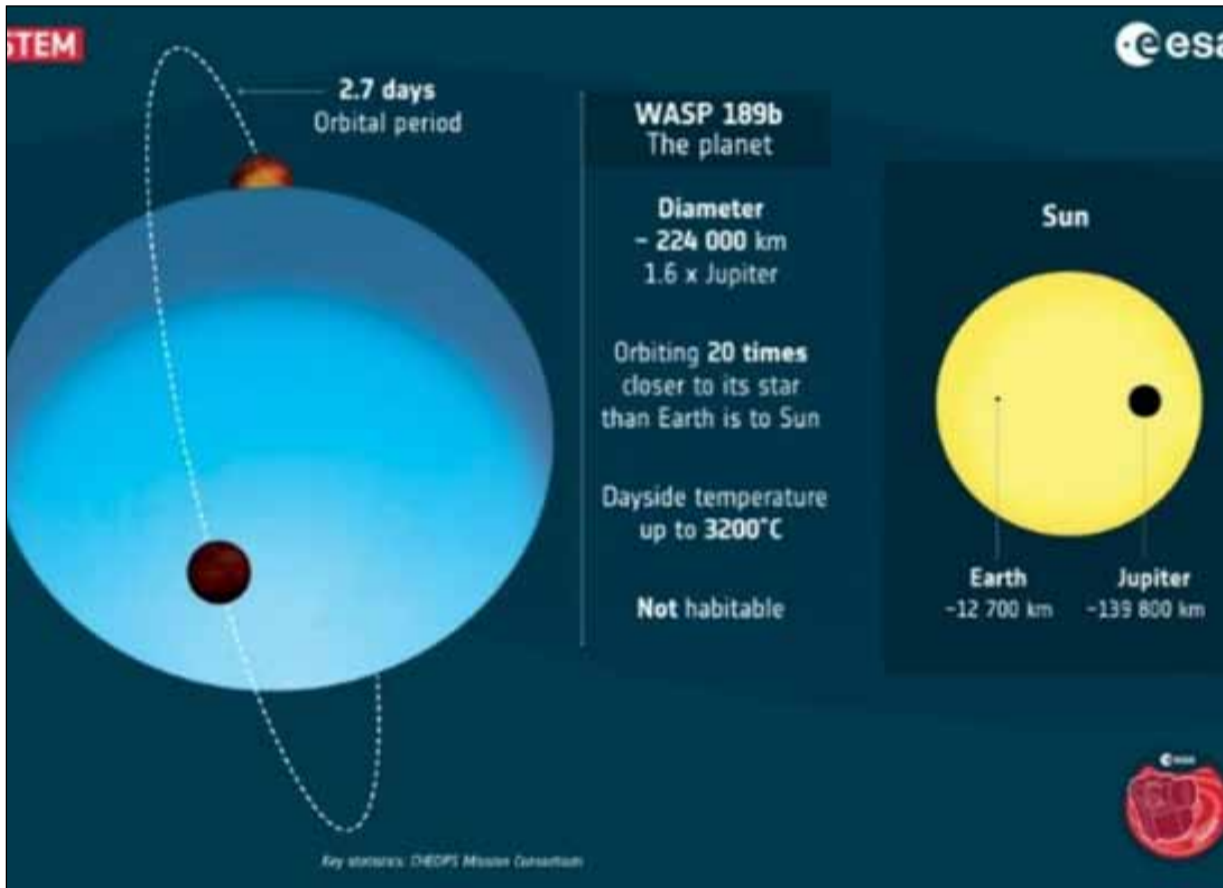
"Afërsia me diellin e tij nuk është

pa pasoja në temperaturën e tij. Për shkak se ylli i tij pritës është "shumë i madh, shumë më masiv dhe më i nxehtë se dielli ynë, rreth 7 700 gradë", theksoi Monika Lendl, nga Observatori i Gjenevës, i cili koordinoi studimin, e publikuar më 23 shtator në Astronomi & Astrofizikë.

Toka fut në gravitetin e saj një miniHënë të çuditshme

Mund të jetë një asteroid ose mbeturina hapësinore, pasi ka ende paqartësi në lidhje me natyrën reale të objektit të quajtur "2020 SO", që në tetor do të kalojë orbitën e Tokës duke u futur për disa muaj në rrezen e forcës gravitacionale të planetit tonë.

Kështu, do të kishim një miniHënë të re që do të na bënte "shoqëri" deri në maj 2021. Për momentin "2020 SO" klasifikohet si një asteroid që e ka orbitën njësoj me atë të Tokës, edhe pse shpejtësia e tij e ulët ngjason në të vërtetë me një objekt artificial të bërë nga njeriu. Sipas të dhënave të raportuara në bazën e të dhënave të NASA-s, CNEOS, objekti do të ketë një gjatësi midis 6,4 dhe 14 metra. Sipas astronomëve kur miniHëna të kalojë do të jetë e mundur të vëzhgohet më mirë sipërfaqja e saj për të kuptuar se si është degraduar gjatë viteve, informacion i vlefshëm për misionet e ardhshme hapësinore.

EBA: Anije kozmike në Hënë në 2024-n

Emiratet e Bashkuara Arabe (EBA) kanë njoftuar se kanë nisur një projekt të ri për të eksploruar Hënë dhe planifikojnë të zbarkojnë një anije kozmike pa pilot mbi sipërfaqen e saj në 2024-n.

Guvernatori i Emiratit të Dubait, sheiku Mohammed bin Rashid Al Maktoum, shkroi në Twitter se anija do të quhej "Rashid" për nder të babait të tij të ndjerë, ndërtuesi i rilindjes së Dubait. Ai shtoi se "Emiratet e Bashkuara Arabe, nëse do të kenë sukses, do të jenë kombi i katërt në botë që do të ketë anije kozmike të zbarkuar në Hënë dhe shteti i parë arab që e bën këtë".

Emiratet e Bashkuara Arabe nisën me sukses eksploruesin

"Hope" nga Japonia në korrik, duke shënuar misionin e parë ndërplanetar të botës arabe. Anijes do t'i duhet të paktën shtatë muaj për të arritur

Marsin, ku duhet të kalojë dy vjet në orbitë, duke kapur imazhe dhe duke studiuar atmosferën e planetit dhe ndryshimin e stinëve.

Misioni i rradhës në Venus ndoshta... privat?

Ado të mundet një kompani e vogël raketash ta kalojë NASA-n dhe Europën, duke eksploruar Venusin brenda tre vitesh? Kjo është shpresa e Peter Beck, kreu i një kompanie të vogël amerikane "Rocket Lab", i cili dëshiron të nisë sondën e tij me kosto të ulët në vitin 2023. "Një mision drejt Venusit duhet të kushtojë rreth 30 milionë dollarë", tha Beck nga Oklandi, Zelanda e Re, në bregdetin e së cilës "Rocket Lab" ka instaluar sistemin e tij të nisjes, larg gjithçkaje dhe me qasje drejt qiellit të lirë nga i gjithë trafiku ajror.

"Në Venus, ne po kërkojmë gjurmë të jetës aktuale", theksoi ai. Venusi, një planet skëterrë dhe toksik, është neglizhuar kryesisht që nga vitet 1980 nga agjencitë hapësinore, në favor të planetëve më të largët në sistemin diellor, përfshirë Marsin, ku janë dërguar me dhjetëra sonda dhe robotë, me shpresën e zbulimit të gjurmëve të para të jetës së kaluar. Zbulimi i befasishëm i një molekule të quajtur fosfinë në retë e Venusit, falë radioteleskopëve në Tokë, ndezi një valë entuziazmi më 14 shtator midis astronomëve dhe astrobiologëve, që mbrojnë me vite hipotezën se mikrobet jetojnë edhe sot në retë e planetit.

BATALIONI I I-RË I KËMBËSORISË

Stërvitja 72-orëshe "Porta e Hekurt 20", në Vaun e Dejës

